

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsak dan zvečer, izmisliti nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za eden mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom na vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, velja na celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 1 K 80 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za osnanila plačuje se od petostopne petit-viste po 12 h, če se osnanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vogove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Obstrukcija se nadaljuje.

Obstrukcija je lahko različna. Lahko je hrupna, tako kakor je bila na spomlad, ko so klerikalci razbijali po mizah, bobnali in piskali, lahko pa se dela tudi brez hrupa na ta način, da se zlorabeč opravi red umetno zadržuje in onemogoča vsako delo.

Kranjski dež. zbor je imel že dve seji, a vendar je še danes tam, kjer je bil prvo uro. Izvoljeni so odseki — sicer pa deželni zbor ne more niti za korak naprej. Že v prvi seji so klerikalci zabarikadirali dnevni red z nujnimi predlogi in v večerajšnji seji so število teh nujnih predlogov še znatno pomnožili. Ko bi se o vseh teh predlogih razpravljalo in ko bi vsaka stranka o njih izrekla svoje mnenje, potem bi dež. zbor še dva meseca ne prišel do dnevnega reda.

Vsa ta dolga vrsta nujnih predlogov klerikalne stranke nima drugega namena, kakor da se z njimi onemogoči redno delovanje deželne zbornice. Vseled teh nujnih predlogov, deželni zbor še tiskanih poročil deželnega odbora o najvažnejših gospodarskih zadevah ni mogel niti pristojnim odsekom odkazati. V tem se najbolje kaže deželnozbornski položaj.

Narodnonapredna stranka se je kaj od začetka postavila na stališče, da opusti vse, s čimur bi se klerikalna obstrukcija podprla. Prebivalstvo naj vidi to frivočno obstrukcijo v celoti nagoti. Pri tem pa so poslanci narodno napredne stranke pred vsem vpoštevali, da se mora vprašanje o volilni reformi spraviti v pravi tir, da se mora že enkrat s to volilno reformo priti na jasno, da se ne bo vedno in vedno z njo strašilo in begalo javno mnenje.

V ta namen, da se vprašanje o volilni reformi reši že tako ali tako, je stranka sklenila glasovati za nujnost dotičnega predloga in omogočiti, da pride predlog pred kompetentni

odsek. Potrebno je vendar, da se enkrat izkaže kaj klerikalci prav za prav zahtevajo, kako si volilno reformo mislijo. To pa se ni dalo drugače doseči, kakor da se je predlog za stran volilne reforme odkazal pristojnemu odseku.

Stranka je nadalje sklenila, da pusti klerikalcem toliko časa, dokler se v ustavnem odseku ne izkaže, kako je z volilno reformo, naj delajo v zbornici kar hočejo in sklenila je, opustiti vse, kar bi moglo kazati, da obstrukcijo hote ali nehoti podpirati. To se pravi: Stranka bo pustila klerikalcem, da svoje nujne predloge neovirano utemeljujejo, pustila jih bo govoriti, kar bodo hoteli, sama pa se ne udeleži teh razprav. In končno je stranka tudi sklenila, da bo glasovala proti nujnosti teh obstrukcijskih predlogov, ker bi s priznanjem nujnosti samo podprla obstrukcijo in omogočila, da se razprave še raztegnejo.

Vsakdo mora priznati, da je to stališče, na katero so se postavili poslanci narodnonapredne stranke, edino pravilno in korektno in v danih razmerah edino politično razumno, ker le tako se more priti do tega, da se vprašanje o volilni reformi vzame v pretres. Lahko bi bilo, spuščati se v debate, provzročiti burne razprave in hrupne prizore, ki bi razvnele strasti ter morda kar hipoma naredile konec klerikalni komediji. Prepričani smo tudi, da klerikalci ničesar bolj ne žele, kakor da bi poslanci narodnonapredne stranke brezobzirno nastopili, in da bi se vnel velik boj, ki bi razgnal deželni zbor in pokopal volilno reformo. Kako bi potem mogli upiti in razsajati ter zvrčati vso krivdo na narodno napredne poslance.

Toda narodnonapredna stranka ni šla v to past in tako se je izkazal ves humbug, ki ga uganjajo klerikalci s svojimi nujnimi predlogi in izkazalo se je, na kako ciničen način uganjajo tehnično obstrukcijo

ter zadržujejo vsako delovanje dež. zbornice na škodo celi deželi.

Ustavni odsek, kateremu je odkazan predlog o volilni reformi, se snide v ponedeljek ob 3. uri popoldne. V tem odseku se tedaj izkaže, kaj klerikalci prav za prav zahtevajo, tu se izkaže, če je s klerikalci sploh mogoče govoriti o volilni reformi ali ne, tu se odloči, kaj da bo z dež. zborom.

Klerikalci so v prvi seji začeli obstrukcijo nadaljevati v drugi seji, a narodnonapredna stranka se ni dala premetiti, nego se držala Šukljevega nasveta o državniško modrem postopanju. Tisti, ki tolmačijo postopanje narodno napredne stranke kot slabost, so v veliki zmoti. Previdnost ni slabost, kakor tudi širokost in oblastno nastopanje še ni dokaz resnične moči in prave veljave.

Vzlic obstrukciji bo imel ustavni odsek v ponedeljek svojo sejo. To sejo želi narodnonapredna stranka tembolj, ker je tudi v narodno napredni stranki nekaj naivnih ljudi, ki mislijo, da bo volilna reforma zdravilo za vse bolezni, in katerim se mora pokazati, kaj da klerikalci hočejo. Taseja je potrebna, da se vidi, kako premembo zahtevajo klerikalci, — doslej so to previdno zamlčali — in kake konsekvence bi imela v njih smislu izvršena reforma.

Čim pridejo klerikalci z barva na dan, tedaj bo tudi čas, da se narodnonapredna stranka odloči glede nadaljnega svojega postopanja. Ne vemo sicer, kaj da stranka stori, ali zdi se nam, da ima odprto samo eno pot: Zahtevati mora, da nemudoma izginejo nujni predlogi, s katerimi so klerikalci zabarikadirali dnevni red; zahtevati mora, da neha klerikalna obstrukcija in se omo goči redno delovanje deželne zbornice — ako hočejo klerikalci, da se sploh vzamejo v pretres njihove zahteve glede volilne reforme.

Volilna reforma se ne da izvršiti od danes do jutri, to je stvar globoko segajočega pomena, o kateri je treba temeljitega posvetovanja. V to pa narodnonapredna stranka ne more privoliti, da bi klerikalci z obstrukcijo toliko časa zadrževali delovanje deželne zbornice, dokler ni volilna reforma dognana. Opustitev obstrukcije — to mora po naši sodbi biti pogoj za diskusijo o klerikalnih željah glede volilne reforme.

V ponedeljek torej bo prilika storiti odločilni korak. Narodnonapredna stranka je jako dobro in previdarno postopala, ko je odvalila od sebe vsako očitjanje, da je izrabila svojo moč proti želji zaradi volilne reforme in ko je dala klerikalcem priliko pokazati, da na daljšje obstrukcije, čeprav se jim je prišlo nasproti kolikor je bilo mogoče. Zdaj se bliža odločitev. Od klerikalcev je odvisno, ali bo dež. zbor mogel delovati ali ne — klerikalce zadene tudi odgovornost.

Deželni zbori.

Štajerski deželni zbor. Deželni glavar grof Attems je odgovarjal na razne interpelacije. Posl. Zedlacher je predlagal, regulacijo različnih gorskih potokov na Gor. Štajerskem. Sprejeto. Posl. Gerlitz je predlagal, naj se zaukaže s posebnim zakonom, da mora vsak posestnik odstranjevati drevesni lim, tega najškodljivejšega zajedalca sadnega drevja. Posl. Žičkar je predlagal regulacijo Sevnškega in Močnikovega potoka, nadalje Gaberince in Sromlice v brežiškem okrajnem glavarstvu. Predlog se je izročil deželnemu kulturnemu odseku. Posl. Einspinner je predlagal, naj se vlada pozove, da uredi z državnim zakonom splošna naravna preskrbovališča. Ker ima sedaj med južnimi deželami le Štajerska naravna preskrbovališča, zatekajo se posebno pozimi in pri slabem vremenu od

vseh strani potujoči rokodelci na Štajersko, vsled česar se deželne finance močno obremenjujejo. Poslanec Lipp je predlagal ustanovitev hišalnice v Voitsbergu, posl. Sutter pa ustanovitev bolnišnice v Knittelfeldu.

Koroški delni zbor. Deželni odbornik Hönlinger je poročal v imenu deželne odbora o ustanovitvi kmetijskih zimskih šol v Velikovu in Špitalu. Sklene se, vprašati vlado, pod kakšnimi pogoji bi podpirala take šole. Tudi občine in okrajne zastope se vpraša, ali bi prevzeli prve stroške. Dovolili so se povišani prispevki za obzidavo raznih potokov. Deželni šolski svet se je pooblastil, da dovoli voditeljem nekaterih šol krajevne doklade do 300 K. Posl. vitez Hillinger je poročal o pospeševanju gospodarskega zadržništva. Posl. dr. Steinwender je priporočal, naj se pri vladi izposluje, da se bodo tistim občinam, ki so jih zadale zadnje poplave, popolnoma odpisala državna posojila iz leta 1882. Predlog se je kot nujen takoj izročil finančnemu odseku. Deželni predsednik baron Hein je poročal o dosednji pomožni akciji preplavljenih pokrajin. V Ukvah so se postavile štiri barake za tistih 127 oseb, ki so brez strehe. Za živino se je poslalo tri vagone krme. Ministrsko predsedništvo je poslalo 15 000 K za najnujnejše naprave pri štirih hudournikih v Zilski dolini.

— V Češkem deželnem zboru je interpeliral posl. župnik Blahovec zoper nemške namere, da se ustanovi na Češkem popolno nemško škofijstvo ne iz verskih potreb, temuč v politične namene. Posl. Pipic je ostro interpeliral zaradi nemške hranilnice v Pragi, zahteval revizijo statuta in natančno nadzorstvo nad poslovanjem. Na zahtevo Mladočehov se bo razpravljalo v ponedeljkovi seji o spremembi deželne volilne reda.

LISTEK.

Moj kabinet.

Pesem v prozi. Spisal E. Gangl.

Ko se zjutraj zbudim in vstanem, je okno mojega kabineta zastrto z gostim, rumenim zagrinjalom. Boječe se krade k meni mladi dan. Ne zbudil bi me rad. Zdi se mi, da je prišel pre zgodaj z delom in s skrbmi, ki so odregnile od mene, ko mi je zaprlo spanje trudne trepalnice pozno ponoči. A ko odgrnem zagrinjalo, zagledam, kako plešejo po visokih, mokrih strelah solnčni žarki, kako suše po njih vlago, ki jo je bila nanje potočila hladna noč. Kakor bi bilo izjokalo nebo, viseče nad šumnim mestom, na visoke strehe ogromno solzo, oplakajoč bedo in uboštvo, ki vlada po temnih podstrešnih kabinetih...

Pri meni pa ni bede in uboštva! Moja duša je mirna in srečna, moje bogastvo je ogromno in neprecenljivo, zakaj ta dan, ki me objemlje z mlado svojo nežnostjo, s svojim prekrasnim čarom, je moj, in to solnce, ki se dviga

rdeče in ognjeno, kot ogromna plamenica, kot zmagovalni kralj iz morja jutranje megle, je moje. Vse je moje: solnce, ki nastopa svojo zlato pot, in dan, ki plava nad mestnim zidovjem. Moje so rože, ki cveto po lepih vrtovih, moji so jaglci, ki se zlate po zelenih poljanah, moje so mačice po mladih vejah, moje so vijolice, te ponižne krasotice pod nizkim grmičevjem. Moje so ptice, plehetajoče po senčnatih gajih in zelenečem polju: kos in penica, škrijanec in prepelica, pastirčika ob potoku in vran ob mrhi. Orel, ta smeli kralj višav, lastovica, ki pripenja gnezdo pod nizkim krovom v hlevu nad konji in kravami, osel in tele — oba sta moja. Vse je moje, vse, vse, vse! Sinja daljava, ki se razliva v čudovitem blesku tja v nedoglednost je moja, moja je gora, ki kipi v nebo, ki se pogovarja z oblaki, veslajočimi iz brezbržnosti v brezbržnost. Stopiti bi mi bilo treba na goro, in utrgal bi z neba najlepšo zvezdo, zakaj tudi ta je moja, kakor je moj odsev lunin, ki se koplje v globočini globokega morja.

Bele ladje plavajo po globokem morju... Moje misli so se izprožile

in plavajo in jadrajo s silno naglico po brezkončnosti in hite naprej in naprej in izginjajo izpred oči in se zagrinjajo v pajčolan sanjavosti... Kar srečavajo spotoma — vse jim je znano: zeleni otoki in opasne kleeči, široke morske rože in rdeče korale, valovi izpod tal in vihar izpod neba... a moje misli plavajo kot bele ladje, zakaj zanje ni pristanišča: mislijo, da se izmislijo...

In potem bo konec!

Da, tudi ta je moj! Tudi smrt je moja! Tisočkrat sem jo že klical, nešteto krat sem hrepeneč iztezal roke za njo — a ni je bilo! Toda jaz vem, da pride, saj mora priti, zakaj tudi smrt je moja! Moja je vsa z vso svojo grozo, z vso svojo lepoto. Če je življenje moje, pa bi ne bila smrt moja, ki je konec življenja? Če je boj moj, pa bi ne bil tudi počitek moj, ki je konec boja?

In tako je vse moje! Moja duša je kraljica vesoljstva. Moja duša se koplje v lepoto solnčnega dneva, moja duša pije solnčne pramene, ki jo polnijo s toploto in močjo. Moja duša je kot metulj, ki se ziblje nad cvetjem

poljskim in brstjem vrtnih leh. Moja duša je kot veter, šušti med vejami in se upleta med melodije mojstrskih simfonij prirodnih pevcev po sanjavih lozah. Moja duša razvija drzne peruti tja gor do nebeških zvezd in tja dol do pokopanih biservov na dnu brezdnega oceana. Ničesar ni na našem planetu, na tej črni kroglici, ki kroži boječe in enakomerno po brezmejnosti zračnih plasti, česar bi že ne občutila, občudovala in zaničevala moja duša. Znani so ji skladi večnega ledovja; plavalna je že nad tečaji zemeljskega obla; prehodila je že puščave in oaze; sanjala je pod večnovedrimske nebežne solnce in se hladila v senci cipres in oleandrov. Vanjo je že grmel bučeči glas levov, bliski so jo že sekali in mavrica se je že bočila nad njo v sedmerih svojih barvah, zlitih med seboj v čudovito, harmonično celoto.

Moja duša je bila že pod zemljo ter je gledala, kako je polagalo vanjo stvarstvo grude zlata in srebra, kako je kupičila tamkaj nevidna moč zaklade železa in kamenja, kako je sila divjih elementov pretvarjala zelene, neizmerne gozde, ki so usrkavali poživiljajoči ogenj

solnčnih žarkov, v črne, neskončno bogate gore premoga, ki nas danes greje, kakor bi gorelo pred nami solnce izza milijonov let...

Moja duša je zrla prirodnost pravcev, videla graditi piramide in Salomonov tempelj, poslušala Buddho in Kristusa, gledala cvetoče Atene in mogočni Rim. Zglašala se je nad inkvizicijo srednjega veka, molila je ob mučniški smrti mojstra Husa. Videla je rast in propast, strast in čast, moč duha in pesti, mesa in vesti, trpljenje in veselje; čula je jok in smeh, gledala trinoštvo in upor, kazen in plačilo, uspeh in brezplodnost. Moja duša vse ve, moja duša je vsevedna — ne! — to bi bilo preveč zanjo: moja duša je atom vsevednosti...

Moja duša je povsod doma. Ni globočine in ni visočine, ni teme in ni luči, kjer bi ne bila doma. In tako je vse njeno, kar biva, živi in umira v tem njenem domu, in tako je vse moje, kar je v domu moje duše.

Vse je moje, in zato ni pri meni bede in uboštva!

Samo človek ni moj.

Človek je sam svoj. Vse, kar ga obdaja, ga priklepa z železnimi verigami

Vstaja v Macedoniji.

Pogajanja med Bolgarsko in Turško se bodo najbrže razbila. V Bolgariji niso zadovoljni s sestavo komisije. Po prvotnem dogovoru bi naj bila polovica komisijskih članov Bolgarov, ki naj bi jih izvolil eksarhat. Ker pa je te člane izbrala turška vlada, so Bolgari protestirali. Po severni Macedoniji se vstaja širi vse do bolgarske meje. Vsled tega prevladuje v političnih krogih zopet bojazen, da ne bo mogoče preprečiti spopada med Turško in Bolgarsko.

Pri Lukovu se je vršila bitka, v kateri je padlo 30 ustašev in dva turška vojaka. V solunskem okraju so vstaši zopet začeli hlastno razdirati brzogajne zveze. Tudi v Kočani je bil po turških virih velik spopad, v katerem je padlo do 100 vstašev.

Vodji vstašev general Zončev in Gardjkov sta sestavila sledeče zahteve za Macedonijo: 1. kristjanski guverner evropske narodnosti; 2. evropska kontrolna komisija; 3. turški uradniki se morajo odpoklicati za vselej iz Macedonije; 4. popolna avtonomija z enakimi pravicami za vse Macedonce, kateremu plemenu koli pripadajo; 5. dohodki se morajo porabiti za deželne potrebe, ceste se morajo zboljšati in za javni pouk se mora uvesti nov sistem.

Po poročilu italijanskega konzula v Solunju se nahaja turška armada v skrajno kritičnem položaju. Turška nima več nikakih sredstev, da bi udeležila vstajo in le zato bi rada dosegla z Bolgarsko sporazumljenje. Vse turške zmage, ki jih razglašajo turški oficijalni viri so gole pravljice. V resnici dosega vstaši povsod velike uspehe. Bolgarski vstaši imajo baje pripravljeneh 20.000 mož, da prekoračijo mejo. Vstaši se tudi ne brigajo prav nič za turško-bolgarske dogovore. Boj bodo nadaljevali tudi tedaj, ako bi se Bolgarska zvezala s Turčijo.

Rusija - vladarica zapadne Azije.

Uspehi, ki si jih je v zadnjih letih pridobila Rusija na daljnem iztoku, so naravnost velikanski. Dogradila je za neizmernimi denarnimi žrtvami veljavno sibirsko železnico, ki spaja Peterburg z Vladivostokom in Pekingom, odnosno Vzhodno in posredno tudi Atlantsko morje s Tihim oceanom ter odprta obsežne, s prirodnimi zakladi bogato obdarjene sibirskie pokrajine svetovnemu prometu. Največjega pomena za Rusijo pa je brez dvoma, da je zasedla rodovitno in bogato Mandžurijo.

Toda Rusom ne zadostuje, da so Mandžurija in sosedne dežele v njihovi vojaški oblasti, ampak stremijo za tem, da dobé tudi upravo posameznih pokrajin v svoje roke, oziroma da upravo po svojem preustroju. Praykar je odredil carski namestnik Aleksejev, kakor je čitati v listu „Novij kraj“, da se imajo vse pomorske pokrajine sklopiti v eno samostojno

upravno celoto, urediti se imajo naselbinske zadeve in uprava vzhodno kitajske železnice in zagotoviti varstvo naseljenecv ob tej progi.

Nadalje se bodo združile službe diplomatskih uradnikov in vojaških komisarjev, pravosodne razmere se bodo uredile in se osnoval pri vladi poseben oddelek, ki bo skrbel za šolstvo.

Iz tega se pač razvidi, kako izborni kolonizatorji so Rusi in da so res pravi nositelji kulture, ki skrbé tudi za duševne potrebe podrejenih narodov. Drugi narodi pa navadno svoje kolonije le izkoriščajo in izsesavajo, ne da bi se brigali drugače za dobro upravo in duševni napredek prebivalstva. Priznava je, da umé Rusi izborno asimilirati v najkrajšem času drugorodce ruski državni misli, in pričakovati je, da se jim bode ta misija tudi na daljnem vztoku, zlasti v Mandžuriji v najbližji bodočnosti posrečila, to tem bolj, ker jih pri njihovem kulturnem delu ne bode zavirala nobena tuja sila.

Zakaj tudi japonska je že prišla do prepričanja, da je vojaška moč Rusije toli ogromna, da bi bila blaznost, ako bi se hotela Japonska zaplesti ž njo v vojno. Ker se torej Japonska ne upa več vstavljati ruskim stremljenjem v severoiztočnih pokrajinah Kitaja, je usoda Mandžurije definitivno rešena. Mandžurija ostane ruska!

Politične vesti.

Konference v Münstergu. Na Gornjem Štajerskem se je včeraj najbrže določila usoda Macedonije. Ministra Goluchowski in Lambsdorff sta ves dan konferirala. Poprej sta imela vsak po eno uro posvetovanje s svojim vladarjem. Kakor se govori, se je reformni program za Macedonijo popolnil in razširil. Dogovor se baje prihodnje dni oficijalno razglasi.

Exlex na Ogrskem že rodi usodne posledice. Pri budimpeštanskih davkarijah se je vplačalo v mesecu septembru samo 387.083 K. Od 1. januarja do konca septembra se je vplačalo 2479.855 K davka, t. j. za 2.579.570 K manj kot v isti dobi lansko leto.

Srbska skupščina ima danes sejo, v kateri se bo izvolilo predsedništvo, nakar poveri kralj sestavo novega kabineta. Obe radikalni stranki sta se zedinili za sledeči program: rešitev budžeta za leto 1904, revizija uradniškega, občinskega in tiskovnega zakona ter zakona o samostojni okrajni upravi.

Ženske na bavorskih vseučiliščih. Bavarska vlada je dovolila, da se smejo na vseučiliščih vpisati tudi ženske, ki so dovršile kako nemško gimnazijo ali realno gimnazijo.

V upravi italijanske mornarice so se zasledile velike nerednosti. Kralj je s posebnim dekretom imenoval komisijo, ki bo mornarično upravo preiskala.

Belgijski kralj Leopold pride sredi meseca oktobra

na Dunaj ter se bodo poravnale napetosti, ki so nastale med kraljem in cesarjem Francem Jožefom v zadevi princezinje Stefanije.

Med obstrukcijo!

(Iz deželne zbornice.)

Torej včeraj smo imeli v kranjski deželni zbornici takomenovano tehnično obstrukcijo! Leta obstoji, kakor znano, v zlorabi zastarelih predpisov, zastarelega hišnega poslovnika, in vsaka, tudi najpraznejša glava je vstanu, uprizoriti tako obstrukcijo. Večina je na tem polju na milost in nemilost izročena manjšini, in drugoga ji ne ostaja, nego potrpežljivo čakati, dokler se ne izlije ploha interpelacij in nujnih predlogov, ki so vsi stavljeni zgolj iz obstrukcijskih namenov. Tako je bilo v večjih parlamentih, tako bode tudi v mali deželni zbornici kranjski!

Tehnično obstrukcijo v deželni zbornici vodi dr. Ivan Šusteršič, in sicer predvsem z velikim samodopadenjem in z mogočno domišljijo. Norčuje se s celo zbornico, predvsem z deželnim glavarjem in s svojimi lastnimi somišljeniki. Kar je v tem pogledu moral včeraj gospod idrijski tehanj prenesti in prenašati, tega bi ne prenesel niti najzadnji idrijski delavec, ako bi se Šusteršiču zljubilo ž njim se norčevati, kakor se je norčeval z dekanom Arkotom! Ali gospod dekan je debelo gledal ter vse lepo pogoltnil! Da je obstrukcija v naši deželni zbornici prava komedija in največji švindel, o tem bi pač ne bilo treba izgubljeni niti najmanjše besede. Vse to, kar se predlaga, predlaga se samo na videz, in predlagatelji sami najbolje vedo, da so njihovi predlogi mrtvo rojeni otroci, in da ž njimi čisto ničesar ne dosežejo. Dokler se v deželni zbornici ne pride do rednega razpravljanja, to se pravi, dokler ne pride v razpravo redni dnevni red, in predvsem deželni proračun, naši klerikalci lahko milijone sipajo okrog sebe, pa vendar ne bode to nikakega krajcarja stalo deželo. Naši klerikalci zažigajo sedaj slamo: veliko je plamena, ki pa je že ugasnil, komaj je zaplapolal. Humburg najnižje vrste! Vzemimo le prvi nujni predlog, kojega je včeraj utemeljeval dr. Šusteršič. Jedro temu predlogu je: dežela naj takoj izda 100.000 K za pogorelece in druge po umjah zadete deželane. Lep predlog je to, ali deželni proračun bi ga ne prenesel drugače, nego če bi se izdatno povikšale deželne doklade! To klerikalci prav dobro vedo, zatorej predlagajo, da naj dežela da, ne povejo pa ničesar, kje naj dežela vzame dotična sredstva! In kaj je bil vspeh predlogu: da je po nasvetu dr. Šusteršiča vandral v finančni odsek, iz kojega se nikdar povrnil ne bo. Če bi se pa povrnil, bi k razpravi dospeli ne, mogel, ker bi ga zadržavali poznejši nujni predlogi. Tako

klerikalci s svojimi lastnimi nujnimi predlogi obstruirajo svoje lastne nujne predloge! Tako klerikalci s svojimi nujnimi predlogi zgolj svoje volilce za nos vodijo, in da niso ti volilci tista nerazsodna masa, kakor so, bi dr. Šusteršiču kmalu povedali, da jim obstrukcijske šale niso všeč, ker se ž njimi neusmiljeno trati dragoceni čas, kojega je deželnemu zboru itak prav malo odkazanega. Vsled tega bode največ trpelo kmetско ljudstvo samo, ker — in to se dandanes že gotovo ve — vsled obstrukcije ne bo rešen deželni proračun, in vsled tega izostale bodo tudi mnogoštevilne podpore, katere je dosedaj kmetovalec od dežele užival. Tako je dr. Šusteršičeva obstrukcija bič, s katerim gajlja svoje lastne volilce. In ti reveži so tako zabiti, da tega niti ne občutijo: bolj ko jim seka dr. Šusteršič krvave lise po hrbtu, bolj hvalijo Boga, da je tako! Ti gumpci! Kakor povsod drugod, tako tudi Šusteršičeva obstrukcija, ni oprta zgolj na nerazsodnost in neumnost lastne stranke, ona ovira in opira se tudi — in to v precejšnji meri — na najivnost nasprotne ji stranke. Da bi v naši stranki ne bilo elementov, ki prav radi sedajo na Šusteršičev obstrukcijski lim, tega nikakor ne trdim. Jih je takih elementov, katere stranka s sabo vlači, in kateri po znanih tržaških vzorcih, prav radi igrajo zdihujočega Jeremija na razvalinah narodno-napredne stranke, pretakajoč pri tem, kakor krompir debele solze nad zgubljeno vsodo lastne svoje stranke. Da si jih je tudi v klerikalni stranki mnogo, ki niso zadovoljni niti s škofom, niti z dr. Šusteršičem, niti s pisavo »Slovenca«, vendar ni jedne bele vrane, ki bi se v klerikalnem taboru upala na dan z zabavljanjem in črnenjem katoliške svoje stranke. Pri nas pa jih je nekaj jokajočih prerokov, ki iščejo naloge svojega življenja v tem, da opazujejo in opazuje vsako in tudi najmanjšo pegico na telesu narodno-napredne stranke, ter hodeč po deželi in okrog pivniških miz bližijo te pegice toliko časa, da se v hipu razblinijo v široke temne lise. Ti preroki so najboljši mlinarji za klerikalno moko, ki se melje na liberalnih mlinih! Ker sami nimajo dosti poguma, ga jemljejo še drugim! No pa je ni pomoči, ti Jeremije ne bodo nehali jokati, zategadelj je dolžnost naših somišljenikov, da pazijo na vsako besedo, katero spregovore v solzni ti družbi. Na te elemente računajo klerikalci pri svoji obstrukciji, in zategadelj so med svoje nujne predloge uvrstili nekaj prav popularnih predmetov. To so ljubljanske demonstracije, slovenska univerza, realka v Idriji in druge take reči! Vse to je naenkrat nujno, a če bode nujnost tudi sprejeta, zgine vse to v žrelo odse-

kovo, iz kojega se nikdar več ne vrne. Resnica je, da je klerikalna obstrukcija tudi zategadelj prav grda komedija, ker je v se potegnila vprašanja, ki so življenjskega pomena za narod slovenski, katera pa potem, zopet obstruirajo z novimi nujnimi predlogi! To se pravi šaliti se iz najsvetejših zahtev slovenskega naroda, tembolj, ker bi se uspešno dala dotična vprašanja v razpravo postaviti le takrat, kadar bi se redno razpravljalo o deželnem proračunu. Take resne razprave klerikalna stranka uče, radi tega obstruirajo in gotovo je naivno, če se od naprednih slovenskih poslancev, ki hočejo resno deželnozborsko delovanje, zahteva, da naj se z daljšimi debatami udeležijo klerikalne obstrukcije, in da naj tako sami podpirajo klerikalno obstrukcijo, ki ni ničesar drugega nego nož na grlnarodno-napredni stranki. Kdor tega ne ume, je, ali slep, ali gluha, ali pa oboje skupaj! Omenjajmo tukaj samo nujnega predloga glede idrijske realke, kojega je moral dolgočasno in suhoparno utemeljevati idrijski dekan Arko! Govorilo se je zvečer precej o tem predlogu po Ljubljani. Vprašalo se je: Kako, da napredna stranka ni glasovala za nujnost, in kako da se ni vdeležila dotične debate? Pač žalostno bi bilo, če bi bila narodno-napredna stranka poklicana idrijskega Arkota podpirati pri streljanju obstrukcijskih njegovih kozlov. Dotični predlog, ako bi se izvršil, bi Idriji niti ne koristil, ter ni ničesar drugega nego poleno, katero je hotel Arko vreči idrijskim naprednjakom pred noge. Ko se je realka pred kratkim otvorila, sprožilo se je tudi vprašanje podzavljenja mladega učnega zavoda. Takrat so se izrekli najboljši in najvplivnejši idrijski močje soglasno proti podzavljenju, ker bi pred vsem običajna potem ne bila nič na boljšem. Tudi potem bi morala občina skrbeti za stvarne potrebščine učnega zavoda, kojega mora že sedaj po večini vzdrževati erar. Podzavljenje bi imelo pa še daljši in jako nevaren pomen. Realka v Idriji je in hoče ostati čisto slovenski zavod, s kojega pomočjo se bode končno vendarle moralo priti do tega, da se tudi ljubljanska realka primerno posloveni. In sedaj vprašamo dekana Arkota, ali je res tako nedolžno najiven, da misli, da bode idrijska realka ostala čisto slovenski zavod, ako se podzavi? Zategadelj so imeli prav idrijski veljaki, ko so se soglasno izrekli proti podzavljenju, in pametno so postopali naši poslanci, da temu klavrnemu predlogu niti nujnosti niso pripoznali. Tako je in nič drugače in naj se proti temu najglasnejša usta do ušes odpirajo!

Dalje v prilogi.

nase. Kakor Prometej je, prikovan na skalo. Kakor Atlas je, ki nosi na sebi vso pezo vsega težkega sveta. Ali človek se odtrga z neupogljivo, z jekleno in nepremagljivo energijo svoje notranjosti od vsega, kar ga priklepa nase, in njegova duša zakipi kot vodometna čistilna vreča proti višavam, in človek ostane sam svoj. A pod njim razdrobljene verige, a na njegovem licu ironični posmeh . . .

Ali ni nikjer nič pozitivnosti? Ali je vse sama sanja?

A tako lepo je sanjati zjutraj, ko zdrkne zagrinjalo z okna mojega kabineta. Za trenutek poslonim na oknu, da se privadijo oči jutranjega svita. Noč tako dobro de mojim očem, a jutranji svit jih draži in šeegeče, da mi vztrepleje vehe in se zgmejo nad očmi. In tedaj je vse rdeče pred menoj, vse kakor en sam plamen, ki je v njem zagorelo vesoljstvo.

Vesoljstvo je zagorelo v enem samem plamenu. Od vzhoda do zahoda zaplola ogenj in podžiga vse, kar dosega njega uničujoči žar. To je požar, zanečen v silovitem, obupnem boju, ki ga bijejo vse stvari med seboj. Preveč

jih je že, in premajhna je že zemlja za njih neštetost. In zemlja se trese v svojih tečajih, in mogočne gore se drobe v pesek in prah, da požene na njem bledezelena travica. Gorá veličastvo in vodá mogočnost sta ukljeni v suženstvo. Udobne, izravnané steze se prožijo na zasnežene vrhove, in planinski cvetovi ob prepadih trepečejo strahú pred grabljivimi rokami. Zlatorog je odbegnil z naših planin, pravljice so zbežale z njim izpod planik in od slobodnih gorskih studencev, temni, globoki gozdovi — domovi vil in škratov in jarih kač in čarovnic — so zgrmeli po tleh pod brušenimi sekirami, in na njihovih mestih se dolgočasijo široke lise, ki so videti iz dalje kot pleše onemoglih starcev. In voda se peni in drobi v utisnjene struge in se grbi in bobni ob železu in lesovju, ki jo reže in pije njeno moč. Napravljajo ji nova pota, da mora kot izgnanka z ljubega doma, kamor jo je bila izločila priroda sama. Nad njo se vežejo mogočni železni lok, in med njimi piska železni stroj. Kakor da se posmehuje razdraženim valovom, zelenobelim in globokim, pod seboj. In železni stroj hiti dalje. Ob straneh sika iz njega vodena para,

da je videti kot košate muštace silovite pošasti, in nad njim se vije umazani dim kot vbrajoča perjanica nepremagljivega giganta. Pod kolesjem nekaj zaječi, komaj slišno in neopazno, kakor bi kaplja kanila v razbeljeni plavž. In po železnem tiru se razlije krvava luža, se razleze razmesarjeno truplo obupančeve, a železni stroj hiti dalje in dalje, veselo in ponosno, kakor bi storil dobro delo usmiljenja . . .

Nad mesti krožijo črni oblaki dima, da zatemneva sonce in se zastruplja ozračje. Iz visokih dimnikov puha umazanost, a ob cestah beračijo ljudje brez rok in odtrganih nog, in glad poseda poleg njih, in žalostna smrt jim stopa naproti. Na razpotjih pa se stiskajo pesti, suhe in koščene, a polne obupa in brezobzirnosti, in čakajo na plen.

Na ravnem polju pa, koder se je zibalo rumeno klasje in koder je vladala blaginja pod slemenimi kmetiškimi domovi, umirajo ljudje s prestreljenimi prsi. Plug rjavi, a sveti se bodalo, in dim iz topov se zgrinja nad bojiščem, hoteč prikriti razžarjenemu nebu veliko to sramoto . . .

A od vseh strani odmeva klic: Kultura, kultura!

Vesoljstvo je zagorelo v enem samem plamenu . . .

Ali je vse sama pozitivnost? Ali ni nikjer več sanj?

* * *

Nikjer ni več sanj, samo v mojem kabinetu, ki je grob mojim sanjam. Tako prijetno tesen je, da si ne želim drugačnega. Časih bi rad, da se pri maknejo stene še bliže druga k drugi, da me objemó in zaduše. A sedaj mi je dovolj, da imam posteljo, kjer se odpočijem, da imam okno, skozi katero prihajata k meni dan in noč. Vse drugo: če je — je, če ni — ni! Življenje me je napravilo skromnega in ponižnega, kar mi bodi v sramoto. Pa da imam le dovolj tobaka in tuintam kupico vina, pa se ne menim za nič drugega pod božjim soncem!

Pod božjim soncem je bilo časih lepo in blaženo. To je bilo takrat, ko je še živela vera v poštenost in odkritosrčnost.

Stene mojega kabineta se razmikajo, in mesto izginja izpred mojih oči. Silna daljava leži pred menoj, in bela cesta se vije preko nje. Tam daleč, daleč na obzorju se dotikajo naši griči nebeškega stropa. In pod griči plodne

njive in zeleni travniki, a na pobočjih vinske gorice in bele zibanice. Reka šumi kraj tihega gozda, in studenci se iztekajo vanjo. Vse križema se prepletajo prašna pota, in po njih stoka tovrna živina. Vozniki si otirajo pot z zagorelih lie. Na vegastih tleh stoje hiše in hišice in med njimi cerkev svetega Nikole, ki drži na rdečih bukvalih tri zlata jabolka in ki je ogrujen s plaščem pozlačenim. Nekoliko v stran, na položnem griču stoji druga cerkev, tiha in pobožna. Skozi odprte lise si pripoveduje bajke veter, ki ziblje ovečele rože ob križih in kamenih kraj grobov. Nad vsem tem krajem visi pozabljenje in osamelost, po vsem tem kraju se izprehaja moja mladost . . .

To je moj rodni kraj. In tam stoji hiša očetova — temelj moje pobožnosti. In jaz jo gledam, gledam, gledam . . . Žalji pridnih rok, ob delu prečute noči in od ust odtrgani grizljaji so zgradili to ponižno leseno streho. A lepa je, kakor bi bila vzeta iz čarobnosti iztočne pravljice. Ob stenah se oprijemlje trta, ki dela hlad in mir, v ospredju se razpleta široko razrasla tea, katere žolti cvetovi vonjajo daleč naokrog. Pred hišo lipa, ki šumi

Nekateri in med njimi taki, ki so se od nekdaj v takimenovani slogi topili in ki so še pred štirinajstimi dnevi govorili, da m. ra naša stranka glede volilne reforme katoliški stranki nekoliko nasproti priti, pa zahtevajo sedaj, da naj naša stranka razbije deželni zbor, sedaj, ko sta se doglani ravno dve seji. Kriče proti taktiki, in umeti ne morejo, čemu naša stranka dopušta, da obhaja dr. Šusteršič svoje »triumfe« v novi deželni zbornici. Stvar je treba ustaviti, te triumfe je treba prekiniti! Vpeljati je treba novo taktiko, in Bog ve, kaj vse se še zahteva, kar pri pivski mizi prav prijetno doni, kar pa je samo na sebi neizpeljivo! O tistih dr. Šusteršičevih triumfih se da mnogo govoriti, resnim ljudem so ti triumfi nekaj smešnega, filistrom na galeriji morda imponirajo, posebno, kadar se dr. Šusteršič drgne ob Heina, kojega je Povše dosedaj prav rad imenoval »previsokega in preblagorodnega gospoda«. Ali s takimi sredstvi se ne dela politika in nam ne imponujejo, ker vemo, kako težko pričakujejo naši klerikalci trenutka, ko bi mogli znova zlesti pod vladni pehar. Kar je narodno-napredni stranki v tem trenutku potrebno, je, da kaže svojo vneto in ljubezen do resnega deželnozbornskega dela. Ako se to delo ne doseže — in vse kaže, da se pri tem zasedanju ne doseže, — naj pade odgovornost radi tega na katoliško stranko, ki mora ostati v položaju, da boče vsak, ki vsaj malo misli, prisodil ji omejeno odgovornost. Vnemo in ljubezen do resnega deželnozbornskega dela! Na eni strani! Na drugi strani pa ne sme narodna napredna stranka niti najmanjše resnosti pripisati klerikalni obstrukciji. Ta obstrukcija naj ostane komedija in komedijantje, ki se je udeležujejo, naj so zgolj le klerikalni poslanci! Tudi drugače biti ne more! Tehnična obstrukcija se pri našem poslovanju ne da odpraviti; ne more se odpraviti v državnem zboru in kako naj se odpravi v malem deželnem zboru kranjskem? Tu ima samo vlada škarje v rokah. Kadar ji je dosti napredne niti, pa lahko odpošlje domu vso deželnozbornsko gospodo. To se prej kot ne prav kmalu zgodi, in takrat naj se katoliški deželni poslanci, ki so povečini kmetije, vračajoč v svoje vase pod težo zavesti, da v deželni zbornici niso hoteli delati za slovenskega kmeta, ter se se morali pehati za nepotrebno, smešno in sterilno Šusteršičevo obstrukcijo!

Dnevne vesti.

V Ljubljani 3. okt. bra.

— **Kranjski deželni zbor** ima v torek dne 6. oktobra ob 10 uri dopoludne sejo. Dnevni red je popolnoma tisti, kakor za zadnjo sejo, ker vsled klerikalne obstrukcije ni bila rešena ena točka.

in diši. Tam imajo dom vrabci, glasni kričaji, a naša Vilma ima dom med kanarčki in belimi golobci v kletkah in med rožami na oknih in hodniku. Tam ima dom naša Vilma, naš oče, naša mati in jaz. Več jih je časih tamkaj domovalo, pa smo jih potem, ko jim je bilo dovolj življenja, ponesli tjakaj k cerkvi s križi in kameni kraj grobov.

A mi živimo počteno in veselo. Vilma sedi za klavir in nam zaigra, kar ji baš pride na misel. Jaz ležem na klop in zadremam. Ob belem dnevu zadremam, tako mi je dobro! Kakor stroka me zaziblje sestrično igranje.

K nam prihajajo dobri ljudje. Z njimi sedimo na veži in se pogovarjamo. Oče je tih in resen, materi je glava vsa polna skrbi, jaz kadim cigarete, a Vilma nas zabava. Zdajpazdaj zavzame kozarci, in tako nam je dobro in lepo!

Berač, raztrgan in umazan, pride in je veselo sprejet. Delavec pride z živje in blatne črevlje ima. Vilma mu stisne roko in mu postreže z jedjo in pijačo. Sosedov Tinec, ljubezniv in domač otroček, pripoje po stopnicah, in naša Vilma se pootroči poleg njega. Čerkovnik pride, in Vilma mu da naj-

— **Jugoslovanski napredni klub** je po svojem načelniku z ozirom na dogodek pri okrajni sodnji v Rožeku protestiral pri justičnem ministru in pri ministrskem predsedniku Körberju proti postopanju korodskih sodišč nasproti slovenščini ter zahteval nujne odpomoči v smislu zakona in veljavnih naredeb.

— **Ljudstvo govori.** Deželnemu zboru se je doposlala ta-le resolucija: »Visoki dež. zbor kranjski v Ljubljani. — Občinski zastop občine Jurjevica je v svoji seji dne 1. oktobra 1903 soglasno sprejel sledečo resolucijo: Občinski zastop presrečno pozdravlja, da visoki deželni zbor vendar enkrat deluje, ter želi, da bi rešil vse nujne stvari in deloval na korist vsega našega prebivalstva, kajti prva naloga države in dežele je, da podpira kmetijstvo, ker kmetijstvo in industrija sta steber državi in deželi. Sliši se od vseh strani, da ljudstvo želi splošne in enake volilne pravice; to je gola laž, izmišljaja ali predznost le nekaterih gospodov; če pa mogoče pride enkrat do splošne in enake volilne pravice, boče kmetu le v škodo, ker že danes ne dobi več delavnih moči, katere bi hotele varovati tudi interese svojega gospodarja. Zastop kmetijske občine Jurjevica si torej usvoja prositi, da zabrani visoki deželni zbor vpeljavo splošne in enake volilne pravice, opusti obstrukcijo ter naj dela le v prid in korist vsemu našemu ubogemu prebivalstvu. — Županstvo občine Jurjevica, dne 1. oktobra 1903. — Ivan Lušin s. r., župan, Ivan Rus s. r., obč. svetnik.«

— **Vzorni narodnjak dr. Šusteršič** je svojega sina vpisal v nemški oddelek ljubljanske gimnazije. Prvo, kar se zahteva od narodnjaka, je vendar to, da vzgaja svoje otroke v slovenskem jeziku in da jih pošilja v slovenske šole. Kdor tega ne stori, ta kratkomočno in narodnjak in nima nobene pravice, se imenovati narodnjaka, ker je nemška vzgoja slovenskih otrok naravnost hudodelstvo na slovenskem narodu. Nemci in Italijani nam že tako pobere preveč našega naraščaja. Slavni madjarski rodoljub grof Szecheny je n-koč rekel: Nas Madjarov je tako malo, da bi se moral še morilec svojega očeta pomiliti. Tudi Slovenci bi lahko tako govorili. Nezavednost gotovih starišev nam že tako premnogo naraščajo odtuji, a kako naj se takim nezavednežem njih postopanje zameri, če pošilja vodja katoliškonarodne stranke, tisti dr. Ivan Šusteršič, ki ima narodnjaštvo vedno na jeziku — svojega sina v nemški oddelek, če on hoče, da se njegov sin nemški vzgoji!

— **Tehant Arko — figura comica.** Za večeršnjo sejo deželnega zbora se je tehant Arko pripravil na velik obstrukcijski govor. Celih šestindvajset pol je imel popisanih in prebral je s primernimi presledki vse da bi ute-

meljil ne predlog, naj se idrijska realka podpravi, nego da bi utemeljil nujnost tega predloga. Koliko se je moral ta tehant truditi, predno je sestavil svoj »govor«. Brez dvoma si je domisljal, da s tem prvim, s tem devičim svojim govorom napravi kolosalen efekt. A doživel je žalost, učakal je blamažo, da si lepše ni mogoče predstavljati. Ko je z grgrajočim glasom začel čitati svoj govor, zapustili so ga celo klerikalni poslanci. Kar razkadarilo so se po zbornici. Še klerikalci niso hoteli idrijskega tehanta poslušati. Tehant je nekaj časa grgral in grgral in potem nakrat ponehal. Morda je pričakoval, da zadoni glavarjev zvonček. Poslanci so stali po dvorani v malih skupinah in se pomenkovali, ne da bi se kdo zmenil za idrijskega tehanta, in ker se tudi deželni glavar ni zmenil in z zvončkom poklical poslance na pozornost, začel je tehant zopet grgrati. Pridigoval je o vseh mogočih stvareh, pridigoval tako dolgočasno, kakor pri kakih postni propovedi. A nihče se ni zanimal za pravljice, kako so neki duhovniki pred več kot sto leti imeli tri sobe pa so v eni sobi napravili šolo in enake reči. Edini Jakič se je postavil blizu tehanta in še temu je začel spanec legati na oči, da je po begnil iz zbornice. In tehant je grgral dalje. Gori, okrog sedeža deželnega glavarja, so stali razni poslanci. Tem se je pridružil tudi dr. Šusteršič in sicer se je sklonil čez stol ravno tako, da je idrijskemu dekanu kazal oni del svojega telesa, ki se začenja tam, kjer izgubi hrbet svoje počteno ime. Tehant Arko je uprl svoje poglede v ta del dr. Šusteršičevega telesa — še parkrat prav globoko zagrgal in potem novič umolknil. Zdal pa se je obrnil dr. Šusteršič in porogljivo se smejel zaklical tehantu: »Le naprej — mi imamo tu važne pogovore.« Potem pa mu zopet pokazal rečeni del telesa. In ubogi tehant je vzel svoje pole in začel zopet grgrati in morda niti zapazil ni, da se mu je krohotalo celo občinstvo na galeriji, ki je dobro vedelo, da se okrog deželnega glavarja stoji poslanci samo pomenkujejo in smejejo, da pa nimajo nikakih važnih pogovorov. Šusteršič je brez dvoma nalašč osmešil idrijskega tehanta, da bi tako pokazal brezpomembnost Arkotovega govora, pokazal, da smatra njegova stranka tehantovo pridigo edino-le za sredstvo, zadrževati obstrukcijo. Še enkrat je tehant poskusil umolkni in na ta način prisiliti svoje pristaše, da bi ga vsaj nekateri poslušali, a zopet mu je zaklical dr. Šusteršič: Le naprej, le naprej! In kakor dresirana opica je tehant dalje čital in nevolja njegova se je spoznala na tem, kako jezn je premetaval papirje, na katerih je imel spisan svoj govor. A mučeništvo pomilovanja vrednega tehanta s tem

še ni bilo končano. Ko so namreč poslanci začeli čutiti potrebo, da bi šli na obed, se je spomnil dr. Šusteršič idrijskega tehanta. Pristopil je k njemu in ukazal, da mora končati. Tehant je le malo debelo pogledal in dasi se je vse smehljalo, je vendar preskočil nekaj pol, še parkrat zagrgal in se potem sesedel na svoj prostorček. Šusteršič, Sahweitzer in Povše, ki niso ne ene besede Arkotovega govora slišali, pa so se zdaj usmili svojega preklavrnega tovariša in mu — ploskali. Tak je bil prvi nastop idrijskega tehanta v kranjskem deželnem zboru. Vsepeh je ta, da je bil tehant soglasno proglašen kot — figura comica.

— **Notranjskim volicem na vednost in ravnanje.** Kar zboruje deželni zbor, prihajajo večkrat volilci iz Notranjske v Ljubljano, da bi svojemu poslancu gospodu Drobničju sporočili svoje želje in mu potožili svoje težave. Može iščejo in iščejo gospoda Drobničja, pa ga ne morejo najti. Povsod izprašujejo, kje da stanuje, »tisti gospod Drobnič, ki deželne postavice delajo«, a pojasnila ne dobe. Prišli so celo k nam vprašat. Zaradi tega smo poizvedovali, kje da vendar stanuje »tisti gospod Drobnič, ki deželne postavice delajo«, in končno se nam je to tudi posrečilo. Tistim notranjskim volicem, ki bi radi govorili s svojim poslancem, naznanjamo, da stanuje Drobnič v gostilni »Pri starem tišlerju«. To je jako počtena gostilna, v kateri kmetijski ljudje zlasti Amerikanci že od nekdaj prav radi prenočujejo, ker so dobro postreženi in je vse po ceni. »Pri starem tišlerju se plačuje prenočišče od postelje po 20 krajcarjev, kar gotovo ni mnogo. Gosp. Drobnič si s tem prihrani toliko, da bi svoje obiskovalce lahko še pogostil. In vrh tega mu ni dolgčas, zakaj v sobi je vedno več prenočevalcev, in če ne morejo zaspiti, se pomenkujejo o raznih rečeh ali pa si pripovedujejo »storijske«. Kakor čujemo, zna tudi g. Drobnič jako ginja »storijske« o kralju Matjažu in nekem barantavcu s kravami. Ako torej žele notranjski volilci govoriti s svojim poslancem, naj se oglase v gostilni »Pri starem tišlerju«, kjer so lahko tudi deležni sreče, da bodo poleg svojega poslanca prav po ceni prenočili in slišali kako lepo »storijske«.

— **Žurnalisti v deželnem zboru.** Za 2. sejo dež. zbora je bilo glede žurnalistov sicer nekoliko bolj posrbljeno, kakor pri prvi seji, a tudi sedanjí prostori absolutno ne zadoščajo, ker se tam čisto nič ne sliši in je vsled tega nemogoče, slediti obravnavam. Edino primerno bi bilo, da se žurnalistom odkáže prostor v deželnozbornski dvorani sami, kakor je nasvetoval dr. Šusteršič.

— **„Slovenčev“ naravoslovci.** Piše se nam: »Slovenec« se je prav široko razkoračil in razmotriva raz svoje edino pravo stališče govore in predavanja na naravoslov-

skem kongresu v Kasselu. Časi smo dejali: »uški kašljajo.« Najprvo naj povemo »Slovenec«, da je od klerikalcev toli slavljeni zoolog — ki pa med »posvetnimi« zoologi zavzema le prav pomežni grškičen učenosti — jezuit p. Erik Wasmann, sodelavec jezuitske revije »Stimmen aus Maria-Laach«, v celem ravno istega mnenja kot dr. Wilser, namreč da so predniki človeka bili opice itd., o čemur se je že večkrat več ali manj določeno izrazil; jako jasno je izrazil svoje tozadevne nazore v svojem pogovoru s tovarišem pisca teh vrstic na zadnjem zoološkem kongresu. Wasmann, ki je gotovo prvi katoliški zoolog, je torej popoln pristaš descendence teorije, »Slovenec« pa navaja govor Wilserjev kot nekak kuriozum. Kar je govoril prof. Ladenburg, namreč o vplivu naravoslovnih ved na svetovno naziranje vsih omikancev, pred vsem pa vsih naravoslovno izobraženih. Jako smešno je modrovanje »Slovenčev« — pardon »Slovenec« tu citira »Katolicke Listy«, ta gotovo najbolj znanstveni list vsega sveta — o delokrogih posameznih strokovnjakov, češ fiziolog naj ostane fiziolog itd. in naj nikar nič ne sodi o teoloških vprašanjih, o kateri nič ne razume. Vprašali bi, kaj pa je teologija? Ali ni to zaznavanje neke gotove smeri razlaganja sveta, ki izhaja od podstav, ki so popolnoma fingirane, nedokazljive, da, ki direktno nasprotujejo mnogim rezultatom empirijskih znanosti. Vprašanj, ki bi pripadala izključno le duhovnim »vedam«, torej ni, ker so duhovne »vede« le silno enostransko razmišljanje enostranskih problemov in vprašanj. Gotovo je naravoslovce bolj upravičeno soditi o naravi in nje postanku, kot pa sanjač, ki izhajajoč od fingiranih podstav sanjari o stvareh, katerih empirični elementi so mu popolnoma neznani. Sedaj pa še nekoliko o omejenosti »Slovenčevega« pisca. Dotična duševna reva pač nima širšega obzora, kot famozna učna knjiga veronauka za višje gimnazije. Kdor govori o neporumnosti snovi in o stanovitnosti energije ter zanikava osebno nesmrtnost (da se izrazim v duhu »Slovenca«) je temu omejenec že materialist; dokaz, da dotični borniranec nima niti pojma o novejših smereh naravoslovne filozofije in teorije spoznavanja, od Verworna do Haeckela, od Ziehena do Macha. Kako skrajno neložico je to »Slovenčev« revše, nam kaže to, da se sklicuje na vernost Newtona, Kolumba in Kopernika (knjige slednjega so tedanji rimski nezmojljivi prepovedali, Galilej se je moral radi njih posesti zagovarjati) torej na njih teološki naziranje, med tem ko preje trdi, da naravoslovci niso kompetenti soditi o teoloških stvareh. Tableau! »Slovenčevim« filozofom bi pač svetovali, naj gredo rajši krave past, kot pa kritikovat naravoslovne kongrese! —čk.

— **Vročekrven kaplan.** V vremskem Britofu služi za duhovskega pomočnika slovenski javnosti še jako malo znani Jakob Ogrizek.

lepših rož, da okraši z njimi oltarje v cerkvi. Nič ji ni žal, če tamkaj v hladu in mraku ovenejo. Ljubi Bog bo že dal drugih!

A nekoč sta se pritihotapile k nam tudi nepoštenost in laž. Bili sta ljubeznivo sprejeti, ker sta imeli na licih maske. Bili sta usiljivo prijazni. Uživali sta se v vse tajnosti naše hiše, si pridobili naše prijateljstvo in bili polni sladkih obljub in solznih oči. Bog, ki visi pri nas nad mizo, je čul njiju prisege. A on je vedel, da je vse to laž, ki je pozneje, ko je zvedela, da ni v naši hiši denarja, da je le delo in poščenje naše bogastvo, nametala toliko blata na nas uboge ljudi, da bi nam ne bilo več rešitve, če bi šlo po njeni volji.

Blato se je posušilo in odpadlo, hlapec ga je zmetal na gnoj, in očetova hiša je ostala čista kot bi bila zgrajena z slonove kosti. A mi smo prijeli palice in smo pognali nepoštenost in laž skozi vrata. K nam prihajajo dobri ljudje in naša Vilma poje in se veseli življenja...

Ko se zjutraj zbudim in vstanem, je okno mojega kabineta zastirto z go-

stim, rumenim zagrinjalom. Boječe se krade k meni mladi dan. Ne zbudil bi me rad. Zdi se mu, da je prišel pregledaj z delom in s skrbmi, ki so odbegnile od mene, ko mi je zaprlo spanje trudne trepalnice pozno ponoči. A ko odgrnem zagrinjalo, zagledam, kako plešejo po visokih, mokrih strehah solnčni žarki kako suše po njih vlago, ki jo je bila nanje potočila hladna noč. Kakor bi bilo izjokalo nebo, viseče nad šumnim mestom, na visoke strehe ogromno solzo, oplakujočo bedo in uboštvo, ki vlada po tesnih podstrešnih kabinatih...

Lepo je pri meni, zlato se pobeča po mojih stenah. Široka, zlata lisa se jasno črta na mizi. Kanarček drobi brez prestanka v kletki, kakor bi se hotel izpeti in umreti ob lepem jutru.

Ah, ti lepo jutro! Razlij se po mojih prsih, zbudil v njih, kar je lepote v duši, da mi bode dobro in mehko!

Ali ni človek samo zaradi sebe? Ne samo zato, da brepeni po sreči, da si jo prisvoji, se ob nji pomladi in navda s pogumom in močjo ter potem živi življenje, ki je samo sebi namen? Ali sem samo za druge? Samo zato,

da uklanjam vrat in pripogibljem kolena in molim in čakam večnosti? Kaj imam od izgubljenih dni, ki jih presanjam, od dolgih noči, ki jih prečujem?...

Pred mano se snuje slika: V ospredju stoji krasna ženska. Skozi čipkasto odelo se ji sveti belota oblih prsi, in leveca ji drži bogato nagubani, temnordeči plašč, ki ji je zdrknil s premih ramen. Gracijozno ji visi iz levega zapestja polrazgrnjena pahljača. Zdi se, kakor da se vrača s plesa, zakaj njeno lice, obsenčeno z rahlo, a živo rdečico, ji je trudno, in oči so ji odprte komaj toliko, da jim sije izmed trepalnic očarajoči blesk. Glava ji je nagnjena nekoliko nazaj, kakor da hoče počivati. A ustnice so ji poželjivo odprte, da se vidijo snežni zobje, stisnjeni od nepremagljivih strasti.

Dva težka kodra črnih las sta se ji spustila na sneg njenih pleč, in desnica se ji proži v stran. Nje se oprijemlje krčevito in strastno dvoje moških rok, a na nji gore moške ustnice v dolgem, strpenoslaskem poljubu. Črez podobo krasne ženske in poljubljajočega moža trepeče moč strasti in ljubezni... A v ozadju za njima

ustvarja gosto mrežo črni, bodeči trn. In za njim se vidi mož v črni obleki in beli srajci. In ta mož hoče skozi gosto mrežo črnega, bodečega trnja. Hrepenenče izteza roke med trnjem proti ženski. Manšete so mu zlezle izza rokavov in mu silijo do polovice opraskanih prstov, ki se iztezajo proti ženski kakor desetero grabljivih kač. Njegovo lice je bledo in izmučeno. Živo se črtajo po njem krvave proge, sledovi ostrega trnja, in bela srajca je polna vroče krvi. V njegovih očeh trepeče pol obupa, pol nepremagljive strasti, iz njegovih oči odseva čista, brezobzirna moč ljubezni... moč ljubezni, ki jo je ovenčala trnjeva krona, ki jo je ovenčala ironija brezplodnega hrepenenja in prizadevanja...

K meni pa se krade mladi dan, ki prihaja z delom in s skrbmi. Pozdravljena, delo in skrb! Dokler imam vaju, vem, da moram živeti! Kar me moti, so refleksije, ki mi pričajo, da sem nekdaj živel drugače. To življenje je bilo kot studenec, ki zagreši svoj pot na peščena tla. Danes je moja duša posoda miru in sreče. Kar jo moti, so zgolj refleksije!

Fant mora biti jako vročkrven in nagle jeze. V noči od 28. na 29. t. m. se je Jaka peljal iz postaje Prestranek. V čakalnici prestranskega kolodvora je našel na mizi »Slovenski Narod«, naš Jaka je kar zbežal, ko je zagledal »Slov. Narod«. In dasi je bil list privatna last Jaku tujega moža, torej stvar, katere bi se še dotakniti ne smel, je duhovski služabnik iz vremškega Britofa, kakor petelin zakikirikikal in planil na list. Vpričo dveh popotnikov je Jaka tujo last pograbil, je list raztrgal, ga zmečkal v rokah, ga vrgel na tla in ga na zadnje še z nogami poteptal. Tuja moža, ki sta gledala ta prizor, sta mislila, da je Jaka z Britofa znorel. A motila sta se. Jakec ni znorel, ker sploh še nikdar ni bil pri prvi pameti. To je uvaževal tudi lastnik lista in pustil Jaka v miru. Kdo pa bi se tudi prepiral s tako revo.

— Ricmanje in glagolica. Reški »Novi lista« piše: »Sveta stolica je odbila prošnjo Ricmanjcev, da bi se jim dovolil prehod v unijo. Ricmanjci so stavili vprašanje, ali bi smeli spremeniti obred. Rim ni dovolil. Vzrok za to je treba iskati v poznati »posebni naklonjenosti in očetovski skrbljivosti sv. stolice na pram Slovanom.« Ricmanji hočejo sedaj prestopiti v pravoslavje. Mnogo Hrvatov je, ki se čudijo takemu postopanju Rima. To so čudni naivni ljudje! Ako mislijo in se nadejajo, da bo Vatikán odjenjal od svoje odločbe, v kateri mu je na razpolago državna oblast, napram eni sami vasi, ko vendar že Rim leta in leta šikanira v vprašanju glagolice one Hrvate, ki neprestano prosijo in molodejo za svoje pravice? Že med duhovniki vzbujajo subtilne distinkcije v odloku kongregacije sv. obredov veliko ogorčenje, dočim mi posvetnjaki ne vemo, da-li bi se smejali ali bi obžalovali naš dobri narod, koji se dá voditi za nos od teh premetenih rimskih sholastov. Ne dajmo se več varati, čas je, da tudi mi Hrvatje uvidimo, kako so vsi narodi, kateri so se osvobodili od uspavajoče, duha moreče sile Rima, močni in prospevajo, dočim Rimu vdani narodi polagoma propadajo.

— Frančiškanka — obdavčene. Govori se, da se je obrtna oblast končno vendarle gani in naložila Frančiškankam — ki po mladih šiviljah izvršujejo krojaško obrt v največjem obsegu — nekoliko davka. Če je davek tudi primeren, tega ne vemo. Vemo pa, da se obrtnikom vedno več davka naloži, kakor je pravično, duhovnikom, redovom in duhovniškim podjetjem pa vedno veliko manj.

— To si je treba zapomniti! Pri včerajšnjem kontrolnem zboru v ljubljanski brambovski vojašnici je vprašal poslušajoči častnik, ali je kdo med zborniki, ki ne razume slovenski. Izstopilo je pet možiceljnov, med njimi Rajmund Andretto in Anton Achtschin ter neki Praunseis. Vsi ti trije znajo slovenski tako dobro, če ne bolje kakor nemški in bi lakote pumrli za kakim plotom, če bi jim Slovenci ne dajali kruha. Ne glede na to, da je bilo tako nastopanje rečene trojice navadna nemška nadutost, moralo je okoli 150 poštenih mož zamuditi dobre pol ure časa, dokler je častnik tolmačil hajlovcem razne naredbe. Svoji nevolji — radi tega postopanja so dali vsi ostali poklicani duška z glasnim mrmranjem, da je moral častnik pozivati na mir. Andretto se je baje pri tej priliki pridušil, da ne proda nobene salame več Slovence, mladi Achtschin pa, da se v kovačnici njegovega očeta ne napravi nobena ključavnica za Slovence. Prav tako! Pripomniti še moramo, da je bil razpravni jezik, kakor navadno pri takih prilikah strogo »vojaško-slovenski«. Povedalo se nam je, kdaj ima kdo »vafeningung«, da je treba »einrukati« k »ausrüstung-stacijoni«, da nam je strogo prepovedano nositi vojaške »mione«, hozne« itd., kje se je treba

»anmeldati« in »abmeldati« in da bo vsak kaznovan, kdor tem »meldevoršritam« naprej ne pride. Pripomnimo da častniki po svojih službenih predpisih ne smejo govoriti pravilne slovenščine, nego morajo na tak način pačiti naš jezik. Ako nemčurji tak ega jezika ne razumejo, potem pa sploh — nemški ne znajo.

— Učiteljske vesti. Absolvirani učiteljski kandidat gospod Ivan Čepon je imenovan provizoričnim učiteljem v Rakitni, absolvirana učiteljska kandidatinja gospodična Ana Vižinova pa za provizorično učiteljico pri sv. Trojici.

— Slovensko gledališče. Danes se vrši v svečanostno razsvetljenem gledališču slavnostna predstava v proslavo cesarjevega godu ter se vzprijori znamenita, literarno in dramatično vsebinska študija iz življenja »Zosia« (Karikature) Kisielewskij je najuglednejši poljski moderni dramatik in njegova drama »Zosia« je dosegla po vseh poljskih in ruskih gledališčih največji uspeh, v »Nar. divadlu« pa je stalno na repertoarju. Igra je zelo težka in zahteva spretnih igralcev. Glavni ulogi Zosije in Antona igra gđ. Rukova in gosp. Čonsky, večje naloge pa imajo tudi gg. Lier, Verovšek, Kreiso, Danilova in Nučič. Sodeluje ves dramski ensemble. Pri tej igri sodeluje tudi orkester. Pred predstavo se svira himna. — Opera je pripravila veliko Verdijevo opero »Otello«. Zaradi izkušenj z orkestrom se je premijera odgodila na prihodnji teden.

— Slovensko gledališče. »Zosia«. Danes, v soboto, se uprizori na slovenskem odru dramatična študija »Zosia« („Karikature“), katero je poljski pisatelj Jan A. Kisielewsky. Vodilna misel tej igri je motorna sila egoizma. Anton Relski, visokošolec, modroslovec in pesnik, je mehak človek idealnega naziranja o čistem duševnem življenju. Sredi drugih njegovih tovarišev in prijateljev, za vse dovtetnih in veselih akademikov, nas vznemiri njegova izjema, njegovi v tajen, meglen svet zakopani nazori. Tovariši se ga prizadevajo pregovoriti, zlasti njegov prijatelj Jesz ga gorko in resno odvrta od njegovih namer, zapreti se vase in živeti življenje preprosto, nepokvarjenih, ne da bi ga paraliziral z bujnimi, nemirnimi vnanjim svetom. Relski zabrede v ljubavno razmerje z Zosio, priprosto deklico, katere ga ljubi z vsem žarom čiste dekleške duše, katere ga je ljubila že pred leti, ko se niti ni zavedala svojih čustev. Zosii je umrl oče, mati pa je vzela odurnega moža, ki je pretepal ženo in Zosio ter le-tej celo grozil, da jo ubije. Zosii ni bilo več prestajati, zbeži z doma in tava nekaj dni po ulicah, iskaje dela in dobrih ljudi; edina utrinjajoča zvezda ji je bila tajna, nevtišena ljubezen, ki ji je netila prsi in varovala jo ne-zgod. Sestrada in izmučena pride v otroški zaupnosti naravnost v stanovanje Relskega, proseč ga, naj ji da zavetja pred mrzlo nočjo, pred gladom in njenim očimom. Silovito to vpliva na Relskega. Pesnik po poklicu, vzplamen v ljubezni do deklice in uresniči sen nekdanjega razmišljanja o mirni, tihi sreči. Začne se nepopisno bajni svet dvoje gorko ljubečih bitij. Meseci minevajo, skoro leto je že, odkar se Relski ne meni za ostali svet, niti za svoje prijatelje, ko ne polaha na univerzo, pač pa v pisarno davčnega urada, zlužit Zosii, sebi in otroku težki kruh. Relski se uprav kakor težak muči z vsakdanjimi skrbmi, beda in siromaštvo trkata na duri. Pesem, olajšujoča izpoved nežne duše, tudi ta mu usabne, pustivši za seboj neizrekljivo trpkost in praznoto, pravi obup. Nemiren postaja, tlačil ga dušeča atmosfera njujnega podstrešja, jame ugibati, kaj je vzrok njegovim neuspehom pri profesorskih izpitih, jame misliti in — dobivati razum. Posledica tega: rahlo očitiranje, zbadanje, burni prizori. Vrh vse nesreče je Relski že davno zaljubljen v Štefanijo Borkovsko, ki ga smatra za svojega ženina in ga sili baš sredi viharja njegovih porušenih, prevrženih upov, naj se izjavi in poprosi nje roke pri stariših. Relski uvideva propast, ki

ga obkrožuje in skoro sluti, kje se vse to lahko neha, da ni pomoči, razven če se vzpogumi in s silo pretrga vezi. Zmagal je razum. Relski se reši z okrutnim egoizmom in pride do miru in boljšega življenja. — To je glavna poteza »Zosie«. Z elementarno silo tišči v tej drami življenje na dan, ki čudovito osvetljuje žar svobodnih mladih let. Drama se je igrala na poljskih in čeških gledališčih in dosegla povsod največje uspehe, zlasti v praškem Narodnem divadlu.

— Občni zbor »Gremija trgovcev« v Ljubljani. Včeraj popoldne se je vršil 11. občni zbor »Gremija trgovcev«, ker prvi ni bil sklepčen. Uteletba je bila minialna, zlasti s strani slovenskih trgovcev. Konstatujoč, da je ta drugi občni zbor sklepčen ne glede na število navzočih članov, je otvoril predsednik g. Leopold Bürger zborovanje ter pozdravil magistratnega zastopnika g. svetnika Šušeka. V svojem nagovoru je naglašal, da se trgovci v obče le malo brigajo za svoje stanovske interese, živ dokaz tega pičla udeležba pri zborovanju »Gremija trgovcev«, ki je vendar eminentnega pomena za ljubljanske trgovce; pozivljaj je, da bi naj trgovci posvetili svojo pozornost tudi volitvam v razne korporacije, posebno pa skrbeli, da bi se v trgovsko in obrtno zbornico volilo primerno število trgovcev. Nadalje je predsednik naznanil, da je društveni odbor sklenil, osnovati nov trgovski kurz s slovenskim učnim jezikom, ki se bo že te dni otvoril; takisto se tudi namerava v bližnji bodočnosti ustanoviti poseben slovenski tečaj za knjigovodstvo. V toplih besedah se je na to spominjal v preteklem društenem letu umrlih članov gg. Trdine in Souvana ter prosil zbor, da ga pooblasti, izreči g. Treunja za njegovo mnogoletno in poštovno delovanje v prid društva iskreno zahvalo, čemer so zborovalci pritrdili. Glavna točka dnevnega reda je bila sprememba pravil, da se »Gremij« preimenuje iz društva v za drugo. Predno se je prešlo na ditanje pravil, je g. Bürger vprašal zborovalce, ako želijo, da se pravila čitajo v slovenskem in nemškem jeziku, ali samo v enem. Zglasil se je g. Lassnik, ki je predlagal, da se naj čitajo samo nemški, češ, da nemški vsakdo razume. To utemeljevanje g. Lassnika moramo odločno zavrniti, ker vemo, da je tudi slovenski jezik vsakdo izmed zborovalcev dobro razumel, kako bi sicer mogel biti trgovec v slovenski Ljubljani? Ako gosp. Lassnik slovenskega jezika ni več več, česar pa ne verjamemo, pač ni bilo umestno, da je to demonstrativno s prikrito ostjo proti slovenščini kazal, verjame nam g. Lassnik, da to ni častno zanj, ako je pozabil svoj materni jezik. Po kratki debati so se na to nova pravila, ki so se seve čitala samo nemški, odobrila z nekaterimi spremembami, oziroma dopolnitvami. Določilo se je, da se ima prvotno nasvetovani davčni census po 100 K znižati na 90 K, da je dovoljena šesttedenska službena odpoved ne glede na dan in da se trgovski učenci v smislu »akora ne smejo rabiti za preveč naporna dela in sploh ne z delom preobloževati. Na to sta se brez debate odobrila računski sklep za leto 1902 in proračun za prihodnje leto ter izreklo priznanje na marljivem in vsepešnem delovanju odboru, kakor zlasti predsedniku, na kar se je zborovanje zaključilo.

— Poročil se je v Celju gosp. dr. Anton Božič z gđ. Olgo Filipičev. Čestitamo!

— Desetletnica »Slovenskega planinskega društva«. V soboto, dne 10. t. m., priredi v Narodnem domu v Sokolovi dvorani društvo veliko planinsko veselico s sledečim sporedom: I. Pozdravi. II. Sviranje slavne ljubljanske društvene godbe. III. Petje, sodeluje iz prijaznosti slavno pevsko društvo »Merkur«. IV. Šaljivi prizori. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 h. V nedeljo, 11. t. m., bo ob 9. uri zborovanje osrednjega in podružniških odborov, ob enajstih pa slavnostni občni zbor v mali dvorani. Ob 1. uri popoldne bo skupni obed, ki stane za osebo 3 K brez pičaje. Za izborni pičajo je poskrbelo društvo same. Za skupni obed se je po dopisnici priglasiti »Slovenskemu planinskemu društvu« najkasneje do 7. oktobra zvečer.

— Izlet ljubljanskega »Sokola« v Zalog se vrši le ob ugodnem vremenu in lepi cesti.

— V telovadbi se poučujejo dečki v »Narodnem domu« v telovadnici vsak četrtek od 5 do 6 ure.

— Vinska trgatav. Pod tem naslovom se vrši jutri, dne 4. okt. t. l., narodna veselica v velikem, divno

okrašenem paviljonu »Narod. doma«. Ves že objavljeni vsopred se bo izvajal točno in v pristno narodnem značaju. Po končanem vsopred se bo vršil ples do jutra. Pri tej izredni veselici sodelujeta dve godbi.

— Pevsko društvo »Slavec« priredi tudi letos svojo društveno plesno šolo ter se ista otvori v nedeljo dne 18. oktobra t. l. v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. Pristop imajo društveniki, bodisi pevci ali podporni člani, ter obitelji. Po plesni vaji se vrši za glavni pevski večer v restavraciji »pri Zajcu« na Rimski cesti številka 24. Istotako priredi »Slavec« v nedeljo dne 11. novembra t. l. »Martinov večer« v restavraciji »Puntigamske pivnice« (J. Vošpernik) na Turjaškem trgu št. 1. Podrobní vsopred se pravočasno na znani.

— Stenografični kurz otvori s 15. oktobrom slovensko trgovsko društvo »Merkur«, če se bo zanj glosilo zadostno število obiskovalcev. Prijaviti se je ustmeno na današnjem sestanku ali pa pismeno zanesljivo do 8. t. m.

— Javna predavanja za odrasle o tuberkulozi in drugih nalezljivih boleznih, o razkuževanju, o prvi pomoči pri neizgledih prišel boče okrožni zdravnik dr. Zarnik Tomo v Zagorju ob Savi dne 18. oktobra od 8—9 ure zjutraj naprej vsako nedeljo v risarski dvorani novega šolskega poslopja v Toplicah pri Zagorju. Zglasiti se je 11. oktobra ob 8. uri zjutraj v imenovani šoli.

— Dijaška kuhinja v Kranju razpošilja poročilo o svojem delovanju v šolskem letu 1902/1903. Kakor posnemamo iz tega poročila, je dobivalo tokom šolskega leta 1902/03 hrano 93 dijakov; koncem leta jih je ostalo še 76, izmed katerih je bilo 17 odličnjakov, 56 je dovršilo s polvolnim, 3 z nezadostnim vspehom. Vsem se je izdalo 16428 kosil in 17028 večerij; skupaj 34456 obedov. Po svojem domovju je bilo podpiranih 30 iz škofješkega, 12 iz radovljškega, 13 iz kamniškega, 8 iz kranjskega, po 1 iz brdkega, mokronškega, trbiškega, vipavskega in žemperškega sodnega okraja; 4 iz Štajerske in 4 iz Primorskega. Dohodkov je imela »Dijaška kuhinja« v preteklem letu 5181 K 84 vin., stroškov pa 5408 K 21 vin., torej 226 kron 37 vin. primankljaja. Ta primankljaj pa je nastal, ker je iz ostal običajni dar deželne zbornice v znesku 500 kron. Društvo je imelo v cellem 18465 kron 14 vin. premoženja, ki je naloženo v mestni hranilnici v Kranju. Ker ima »Dijaška kuhinja« preblag namen, podpirati revne slovenske dijake, jo kar najtopleje priporočamo rodoljubom, da se spominjajo in jo po svojih močeh podpirajo!

— Rudarski štrajk v Trbovljah je dosedaj potekel popolnoma mirno. Štrajka 2086 delavcev. Pogajanja se vrše.

— Nesreča. Posesnik Josip Vidrih v Slapu se je predvčerajšnjem peljal s svojim 3letnim bratom iz vinograda v Gočah domov. V Mančah je pred neko gostilno ustavil konje ter stopil v krčmo, ker je bil žejen. Med tem časom je prijel deček vajeti in se jel z njimi igrati. Nakrat so konji potegnili in ker deček ni bil na to pripravljen, je pal s tako silo na tla, da se je na mestu ubil.

— Vinski semenj v Krškem. Da se nekoliko pospeši vinska kupčija z novim dolenskim vinom, priredi krška občina koj po sv. Martinu, in sicer v soboto, nedeljo ter eventuvalno še v ponedeljek, dne 14. 15. in 16. novembra t. l., javni vinski semenj na prostoru za živinske semnje v Krškem.

— Požar je 27. t. m. uničil hiši Ivana Roma in Ivana Stalzerja v Svetlem potoku v kočevskem okraju. Domača požarna bramba je takoj prišla na lice mesta in lokalizirala požar. Škoda znaša 3300 K, zavarovalnina pa samo 1400 kron. Ogenj je najbrže nastal, ker se je v vinskih kotlu preveč kurilo in so se poleg kotla zložena drva vnela.

— Tatvine v Kočevju. V noči od 30. septembra na 1. t. m. so neznani tatovi ulomili v klet gostilničarja Mihaela Jordana v Kočevju in mu ukradli dva kosa mesa, tri kose slanin, nekaj žganja in 30 steklenic vina. Tatovi so na kletnem oknu odstranili omrežje, da so prišli v klet. Tudi v prodajalnicah trgovca Franca Tschinkelna so skušali ulomiti, pa so bili preprečeni. Končno so v isti noči prišli tatovi v kuhinjo Ambroža Schwarzina v Kočevju in mu odnesli kos goske, štiri litre vina, mlin za kavo mleti, dvojce škarij, krtačo in dva glavnik.

— Glas iz občinstva. Piše se nam: Južna železnica reflektuje — na naravno razsvetljavo — na razsvetljavo meseca! To se je izkazalo dne 2. t. m. na progi od Reke

do St. Petra. Kaj je železnica že tako pri kraju?

— Za podaljšanje trgovinske in pomorske zveze z Italijo se je izrekla tržaška trgovinska in obrtna zbornica enoglasno.

— Nečloveška mati. V Trstu je neka Viola Ursich vtaknila svoji 6-letni hčerki roko v vrelo vodo, ker je vzela par kuhanih fižolov. Deklico so pripeljali v bolnišnico, mater pa so zaprli.

— Društvo »Zvezda« na Dunaju priredi v nedeljo 4. oktobra v dvorani »Zum Regensburgerhof« (I. Sonnenflogasse 2) zabavni večer. Prihodnji zabavni večeri društva »Zvezda« bodo 1. novembra, 6. decembra 1903, 3. januarja, 7. februarja, 6. marca, 10. aprila in 1. maja 1904 v omenjeni dvorani. Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904.

— Nove stavbe. V podaljšanih Hitlerjevih ulicah je prišel graditi novo hišo posestnik Jernej Babbič iz Kranja. Stavbno dovoljenje sta dobila: Melhior Pirca za zgradbo pritlične hiše na Mivki (Opekarski cesti) in Davorin Rovšek, ki si zgradi ob M. ključevli cesti trinadstropno hišo in fotografski atelje.

— Tukajšnja podružnica »Avstro-ogrské banke« prične prihodnjo pomlad na svojem v Knaflovih ulicah kupljenem stavbišču graditi lastno trinadstropno hišo. Hiša bo stala tik poslopja »Narodna Tiskarne«.

— Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajšnjem deželnem sodišču. 1.) Na 5 mesecev težke ječe je bil obsojen 49 let stari Janez Konič, dnmir na Javorniku, ker je zvečer 12. velj. srpana s sekiro tolkel po vratih spalne sobe svojega zeta Antona Resmana in pri tem grozil, da bo njega in njegovo ženo, hči obdolženca, razsekal, pridrl je na to v spalno sobo, ker mu je hči sekiro z roke izvila. Ko je nekaj dni kasneje dobil od sodišča vabilo priti k zaslišanju, se je iznova razbil da bo zetu že nekaj naredil, da bo po njem trava rasla. Janez Konič ima staro jezo na zeta in njegovo hčer in je obče znan kot silovit človek. 2.) Laški delavec, zidar Giovanni Devalario je pri stavki delavcev v Hrušici poslušajoči pri zgradbi železniškega predora, iste hujskal, da se orožniškemu povelju naj se razidejo ne pokorijo in s silo ustavijo ter orožnika s kamni napadejo. Nasvetoval je tudi delavcem, da naj železniški tir v predoru z deskami zamčejo, kar bi bilo zmaglo veliko nevarnost provzročiti ljudem, ki so se po tiru v predoru vozili. Devalario je bil hudoodelstva javnega nasilstva in pregreška rabuke krivim spoznam in na 1 leto težke ječe obsojen. 3.) F. D. iz Ljubljane, je vzel pri Ivanu Jaku kolo v vrednosti 316 K, katerega se je zavezal na obroke plačevati, vendar si je prodajalec pridržal lastninsko pravico do kolesa. D. je plačal samo prvi obrok, potem pa je kolo za 100 K prodal; obsojen je bil na 6 tednov ječe. 4.) Janez Gregorc po domače Begmastrov iz Stranske vasi, vinski mešetar, je za Janeza Bugljevaca, posestnika iz Vaka v Istriji, od Franceta Pečnika v Mengšu, za prodano vino prejeti denar v znesku 381 K 40 v zase pridržal in ga lahkomišljeno zapravil; zagovarjal se je, da mu je bil denar ukraden; obsojen je bil na 6 mesecev ječe. 5.) Alojzija Mokerl, delavka v Pristavi, je na Bledu od raznih trgovcev na zvit in lažnjivi način izvalila raznoterega blaga v vrednosti 311 K 34 v. Tudi neko Marijo Ulčar je hotela oslepariti za 20 K posojila, katerega pa ni dobila, ker si ji je celi izgovor sumljivi zdel. Zatoženka je vsa kaznjiva dejanja obstala; obsojena je bila na 2 meseca ječe.

— Pobegnil je včeraj zjutraj iz vojaške bolnice sanitetni vojak Matija Germovšek iz Lastniča, okraj Brežice. Pustil je svojo vojaško obleko v bolnici in ukradel v bolnici se nahajajočemu četovodji Ignacijju Paklinu iz zaklenjene omare na hodniku civilno obleko, ter je najbrže v tej obleki pobegnil.

— Nogo zlomila si je danes zjutraj kuharica Ivana Bolčina. Ko je nesla kruh k peku, je na dvorišču spodrsnila in padla in si zlomila nogo. Ponesrečenko so z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnico.

— V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 8 Kranjcev.

— Izgubljene reči. Hlapec Jernej Cajhen, stanujoč v Selenburgovih ulicah št. 1, je izgubil včeraj popoldne na poti od frančiškanske cerkve do hiše št. 77 na Sv. Petra cesti nikelnasto uro in srebrno verižico.

— Nova trgovina. V Židovskih ulicah št. 3 je odprl, kakor je razvidno iz inseratov, g. Karol Januš elegantno in bogato založeno trgovino zlatnine, srebrnine, dragega kamnega blaga, žepnih ur itd. G. Januš je znan kot strokovnjak, ker ima že več let

svojo delavnico v Rožnih ulicah. Priporočamo vsakemu vrlega domačega juvelirja in zlatarja.

Služba oskrbnika na novo ustanovljeni deželni trtnici za ameriške trte v Gorici je do 10. t. m. razpisana. Letna plača znaša 2000 kron. Služba se odda za prvo leto samo provizorično.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec kimavec je bil sprva in proti koncu zelo suh in topel, a vmes hladen in moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 101°, ob dveh popoldne 203°, ob devetih zvečer 143°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 149°, za 01° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dadó 7386 mm kot srednji zračni tlak, za 26 mm nad normalom. — Mokrih dni bilo je 8, padlo je pa 1249 mm dežja. — Med vetrovi je prevladoval severovzhodni.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe. Mestni trg št. 27. Telefon št. 99. Od 25. do 30. septembra je dela iskalo 11 moških in 34 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 11 moškim in 40 ženskim delavcem, v 33 slučajih se je bilo delo sprejelo. Od 1. januarja do 30. septembra je došlo 2187 prošenj za delo in 2168 deloponudb. V 1307 slučajih je delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 3 mizarji, 1 čevljar, 1 gostilniški hlapec, 8 konjskih hlapcev, vajenca za natakarja in mesarja; ženske: 2 prodajalki začetnici, 6 natakaric, 2 gostilniški kuharici, 8 gostilniških deklic, 2 gospodinji, 3 kuharice, 15 deklic za vsako delo, 2 kuharici k orožnikom, 9 deklic k otrokom. Službe iščejo moški: 2 pisarja, 2 trgovska pomočnika in več trgovskih slug, vajenci za trgovino in ključavničarstvo; ženske: več izurjenih prodajalk, 1 fina gostil. kuharica, 3 sobarice. Oddati je stanovanj 3, 1, 3 in 4 sobami, več mesečnih sob in dijaških stanovanj, 1 prodajalna, 1 pisarna. V najem se iščejo stanovanja za 1 in 3 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znanke za odgovor.

Hrvatske vesti. Za nemško gimnazijo v Zadru se baje prav pridno agitira. Čemu bo Nemcem gimnazija v Zadru, kjer razum nekaterih uradnikov le še par ljudi govori nemški, si ne moremo tolmčiti. — Toča je napravila veliko škodo v krajih Mikanovec, Semeljci, Vrpolje in Arjeveci. Vinogradi in oljkini nasadi so uničeni, sadno drevje pa močno poškodovano. — Hrvatski jezik v Dubrovniku. Na poštenu poslopu v Dubrovniku so napravili desko z novim napisom, v katerem zavzema hrv. jezik prvo mesto. — Odmev demonstracij. Radi demonstracij na bakarskem kolodvoru dne 12. velikega travna toži drž. pravdnstvo v Ogulini 17 oseb iz Krasice, Skrljeva in okolice. Te dni se bo vršila obravnava, pri kateri bo nastopil odvetnik E. Barčič kot zagovornik obtožencev. — Brezdušne mlekarice. V Zadru so v 15 dneh zaplenili 500 litrov mleka. Mlekarice so poleg vode stavile v mleko tudi škrob. Zato so eno že obsodili na 20 dni zapora, ena je pa na zatožni klopi. — K zaslišanju so bili pozvani odgovorni uredniki „Obzora“, „Novega Srbobrana“ in „Glasu Naroda“, radi nekkih člankov, ki so izšli v teh listih in bili zaplenjeni. Pozvan je k sodišču tudi odgovorni urednik „Doma“ in baje tudi „Hrv. Prava“. — Detomor. Udova Manda Miletić v Klenovcu, v kotaru perušičkem, je povila nezakonsko dete in ga takoj nato zadavila ter skrila v slamo. — Umrli je Nikola Ilakovac, profesor na gimnaziji v Vinkovcih, v 46. letu svoje starosti. — Javno tombolo bo priredilo humaniteto društvo v Zagrebu jutri na Jelačićevem trgu.

Ameriške novice. Velike nevihte so divjale v Millersburgu, Delaware, St. Paulu in državi Colorado. — Skandal v prisilni delavnici v Philadelphiji. Pri preiskavi se je izkazalo, da se je iz tobačne tovarne prodalo najmanj 50.000 cigar, od katerih država ni dobila niti centa. — Ameriška praznovernost. V gorovju v Franklin County so ustrelili trije možje 90letnega zamorca Finneya, ker so mislili, da zna čarati. — Nevaren rudnik. Delavci se popolnoma popustili delu v Frisco rudniku v Gemu Id., ker je vsled pogostih eksplozij življenje rudarjev v vedni nevarnosti. — Nova amer. himna. Pomorski urad v Washingtonu je proglasil pesem „Star Span gled Banner“ ameriško narodno himno. — Trčila sta v jezeru Pine pri East Jordan, Mich. neka jahta in parnik; utonilo je pet oseb. — S tira je skočil osební vlak blizu Kemptonu Wis. Tri osebe so ubite. — Osem predržnih roparjev je napadlo mestce Valley Springs, S. D. spodilo vse prebivalce v hiše in oropalo tamošnje banko. — Spomenik Mac Kinleyu so odkrili v Toledu. Spomenik je bronzast in 8

čevljev visok. — Dva zidarja sta bila ubita in osem težko ranjenih v Philadelphiji, Pa. — Javen dvboj. V Wheeling, W. Va. sta se na najbolj obudeni ulici dvojevala dva meščana; oba sta smrtno ranjena. — Sod alkohola je eksplodiral na krovu križarke Olympia. 1 mornar je ubit, 3 težko ranjeni. — Grozen požar. V Sault Ste. Marie je zgorelo poslopje in imetja v vrednosti 700.000 dolarjev. — Poskušen umor in samomor. Čeh Viljem Raus v Clevelandu je skušil umoriti ženo, hčerko in samega sebe. Ženo je smrtno ranil, hčerke ni pogodil, in tudi samega sebe ni tako hudo ranil, da bi ne mogel odsedeti kazni. — Predsednik Roosevelt je pregledoval izselniške urade v New-Yorku in bo imenoval zanesljiv odbor, ki bo vodil pregledovanje in nato njemu poročal. — Pol milijona dolarjev imajo že zbranih v Cantonu O. za Mac Kinleyev spomenik.

Najnovejše novice. Vlak je skočil s tira v Pazvi pri Zemunu. Dve osebi sta hudo, več pa jih je lahko ranjenih. — Spomenik Rikardu Wagnerju so razkili v Berlinu. Cesarja je zastopal princ Friderik Henrik, ki je proslavljal Wagnerjev spomin. — Igralnico v Moresnetu pri Aachenu je nemška vlada zopet zaprla. — Spomenik cesarice Avguste so odkrili zelo slovesno v Kolinu. — Za lakoto sta umrla v Londonu Nemca Schwarz in Tiefenbacher. — Vsled strajka omnibusovih voznikov v Berlinu je prišlo do krvavih spopadov s policijo. Ranjenih je tudi mnogo nedolžnih oseb. Strah v sinagogi. V Novem sielu na Galiciji je nastal požar v neki hiši blizu židovske sinagoge. Židje so se tako prestrašili, da so drveli iz sinagoge ter pri tem zmečkali tri žene, štiri pa umirajo v bolnišnici, ker so jih pohodili. — Anarhistične spise so zasledili v neki budimpeštanski vojašnici. Vojašnica je vsa preplavljena s takimi spisi, ki so naperjeni proti dinastiji. Vojaške oblasti o tem strogo molče. — Milan Kristić, sin kralja Milana in hčere inženjerja Kristića, biva sedaj pri grofu Zichyju, ki bi ga rad spravil v kak vojaški zavod. Včeraj je pripeljal grof Zichy 15letnega Kristića v poslansko zbornico. — Umrli je bivši češki deželni poslanec Jos. Lumbe pl. Mallonitz. — Umor in samomor. V Eperješu je davkar Kiss ustrelil policijskega poglavarja Stefanovića, ki bi bil moral davkarja zaradi defraudacije zapreti. Kiss se je nato še sam ustrelil. — Nepoštene usmiljene sestre. V pariški kliniki kot strežnice nastavljene usmiljene sestre so od bolnikov v teknu let vzele 200.000 frankov več, kot je bilo dovoljeno, ter si denar pridržale.

Zopet eden! Bivšega kaplana Otona Heimlichia iz Kostnice je obsodil sodni dvor freiburški zaradi npravnostnih prestopkov na leto dni ječe in 3 leta izgube časti.

Madjari izumirajo. Prebivalstvo Ogrske se zadnja leta rapidno krči. V prvi polovici letošnjega leta je bilo 37.600 porodov manj kot v istem času lani; nasprotno pa je v prvih šestih mesecih letos umrlo 4800 oseb več kot lani. To pomeni tedaj nazadovanje za 42.400 oseb, kar je v pol letu naravnost ogromno.

Cela gora galuna. Na Kijatskem je gora iz samega galuna (Alaun). Gora ima v podnožju 16 km v obsegu ter je 600 m visoka. Galun se lomi kakor pri nas navadno kamenje, potem se v velikih pečeh razgreje in v vreli vodi raztopi v kristale. Kitajci rabijo galun največ za diščenje vode.

Kakor pri nas. „Voss. Volksfreund“ je pruskim popom tako v želodec kakor našim „Slov. Narod“. Omenjeni list poroča — za kulturne države nenavadno, a pri nas že davno udomačeno vest, da nekateri duhovniki izprašujejo celo v spovednicah, kdo čita imenovani list ter včasih zaradi tega tudi odvezo odrečejo. Najbolj fanatično se vede neki župnik v bližini mesta, ki je neki kmetici očrnel odvezo, dokler bo njen zet, naročen na „Volksfreund“. In nemški listi ponatiskujejo to nenavadno vest o duhovniški surovosti. Naj se le pridejo „les učit.“

Voli — pritlikovci na Cejlonu. Otok Cejlon ima neko vrsto volov, ki ne zrastejo višji nego 75 centimetrov, povprečno pa so še mnogo nižji. Pri tem pa ima ta živala nenavadno vztrajnost, zelo hitri so in močni ter jih vpregajo v dvokolnice. Na veliko daljavo se niti ne vstavijo v enakomernem diru, in znani so slučajji, ko je par teh mišnih živalic prevozil v 24 urah 100 angleških milj, brez vode in hrane.

Trgovina z otroci. Zaradi neznošnih razmer v Macedoniji se je začelo pojavljati nenavadno zločinstvo. Zadnjih 14 dni je bilo konzulom prijavljenih 17 slučajev o prodaji otrok. Dne 14. t. m. je prodal neki turški vojak javno dva kristjanska otroka, ki

ju je seveda ugrabil, po 4 šilinge. Turška vlada je nato zapovedala, da turški vojniki ne smejo prodajati ugrabljenih otrok, temuč jih morajo poslati v turške pokrajine, „kjer ni konzulov ne novinarjev“, da se tako brez nadležnega nadzorstva morejo prodati.

Slon mu pojedel potni list. Na detektivni oddelku petrograjске policije je prišel te dni neki An-glež ter prijavil, da mu je slon pojedel potni list. Začudenim detektivom je pripovedoval, da se imenuje Thompson ter je paznik vdomačenih slonov v „Aquarium“, kjer spi skupno s slonom. Vsak večer meče klobuk, da si ga izpraši. To so si zapomnili sloni. Ponoči se je zbudil ter slišal nenavaden ropot. Sloni je prižgal luč, je videl, kako so kloni metali njegov klobuk, in preden se jim je mogel približati, so klobuk raztrgali ter ga je eden slonov požrl. V klobuku je imel skrit žep s potnim listom in denarjem, kar je vse zginilo v slonovem želodcu.

Junakinja. Pred štirinajstimi dnevi je bil v Kristijaniji na Kraljevski cesti velik požar. Kratko pred požarom je 19letna Agata Andresen, ki vodi v tisti hiši vspenjačo, provedla neko gospo v drugo nadstropje. Koj na to se je začulo z zgornjih nadstropij klicanje na pomoč in se zasvetil odsev ognja. Ne da bi za trenotek izgubila prisotnost duha, peljala se je deklica kar najhitreje v najvišje nadstropje, kjer so že čakali žena in otroci ondu stanjučega fotografa Björklunda, z drugimi ljudmi vred, med ognjem in dimom na vspenjačo. Požar se je tako hitro širil, da je v malo minutah stala vsa, obširna hiša v ognju. Ko se je deklica peljala vspenjačo nazaj ji je ogenj iz srednjih nadstropij že udaril nasproti, vendar se ji je še posrečilo, da je z rešenimi ljudmi vred dospela na tla. Že je hotelo pogumno dekle poskusiti novo rešitev, kar se z velikim ropotom zruši zgorajšnja masinerija pri vspenjači na tla in s tem prepreči, da bi vrla rešiteljica žrtvovala lastno življenje svojim bližnjim.

Iz življenja tirolskih učiteljev. Kakor znano, je Tirolska najbolj klerikalna dežela v Avstriji, zato pa se tudi učiteljstvu še godi, kakor se mu je godilo povsod „v dobrih starih časih“, ko je o njegovi usodi odločevala edinole „bogo-in ljudmila“ duhovščina. „Tiroler Tagblatt“ je prinesel sledečo novico: „Učitelj Appenbichler, ki je deloval že mnogo let v Uttenheimu pri Brunecku, je padel pri nabiranju jagod (brusnic) raz skale ter se ubil. Appenbichler zapušta vdovo in šest nepreskrbljenih otrok. Appenbichlerjevo življenje naj zopet pokaže javnosti, kaj mora tirolski učitelj zraven svojega poklica še vse začeti in si izmisliti, da obvaruje ženo in otroke gladu. Tako je tudi „ubogi vrag“ v Uttenheimu posegel po vseh mogočih in nemogočih sredstvih. Appenbichler je bil dobro znan kot izboren mineralog; v počitnicah je nabiral mineralije, jih sistematično uredil ter prodal pri priliki zbirko. Ta posel pa mu je premalo nesel, zato se je posvetil ne samo nabiranju kamenja, temuč tudi — tolčenju istega. Večkrat je po cele dneve tolkel na cesti „Teufeler“ kamenje za posipanje iste! Včas pa je fungiral učitelj Appenbichler, da si je zaslužil par krajcarjev, tudi za navadnega dninarja pri petičnih kmetih. Pomagal je kmetom kositi, mlati, kopati itd. Poleg tega pa je, kakor večina njegovih tovarišev v Pusterski dolini, pridno nabiral gobe, zelišča in jagode ter jih vozil na dvokolnici v Bruneck prodajat. In tako je tudi bil končno žrtev „svojega“ poklica. Ako bi se Slomškarjem uresničile vroče želje, bi tudi na Kranjskem začeli vzdigati učitelje „zemeljske zaklade“, koder še imamo kaj gozdov.

Ljudsko praznovanje. Kakor naš slovenski tako je tudi hrvatski kmet po večini še zelo praznovoren. Nedavno je prišla v vas Vero h kmetu Ljubomiru Lipovcu ciganka Sultana Nikolije iz Bobote. Kmet je ciganko dobro pogostil, ker je bilo ravno cerkveno žegnanje. V zahvalo je prorokovala kmetu, da bo hudič odnesel njegovo ga. desetletnega sina Dušana. Takoj pa ga je potolažila, da nevarnost ni še tako huda, ker je ona s hudičem v zvezi in se ji bo že posrečilo, hudiča Dušana iztrgati. Kmet se je globoko oddahnil ter dal ciganki vse, kar je zahtevala, samo da mu reši ljubljeneega sinčka. Na ta način mu je ciganka izvabila 1100 K. Ko Lipovac ni imel več denarja, šla je z vito Sultana v Tenje, kjer je na isti način opeharila kmetico Ljubo Marič. Tam pa so ciganko prijeli in izročili sodišču.

Oproščena tatvina. Dunajsko kasacijsko sodišče je izreklo te dni neobičajno razsodbo. Pred meseci je bil trgovski pomočnik Julij Bass obsojen zaradi hudodelstva tatvine v 14dnevno ječo. Obsojeni je priznal dejanje, da je vzel iz trgovine, v kateri je služil, več blaga, da ga je zastavil, toda imel je namen, ko dobi mesečno plačo, blago zopet

rešiti ter ga vrniti. Prvo sodišče je izreklo, da tak izgovor ne olajšuje hudodelstva. Kasacijsko sodišče pa je obsodbo zavrglo ter izreklo, da je za tatvino potrebno, da se z ukradenim kdo okoristi, ne da bi imel namena vzeti vrniti, ter ga oprostil.

Ledena jama je blizu Vučje planine v okraju Ključ (Bosna), ki se prištevata med prave čudeže narave. V jami se pride skozi okroglo žrelo, ki je 25 m globoko. Jama sama je 45 m globoka ler obsega okoli 800 kvadratnih metrov. Cela jama je napolnjena z blestečim ledom, ki je povprečno 10 m debel. To je takorekoč večni led, ker se vedno spopolnjuje. Ker pokrajini primanjkuje vode, napravila je tvrška Steinbeis in drug lestve v jamo ter vzdiga že par let iz jame led za vodo, ne da bi se poznalo kaj za logi ogromnega ledu. Na eni strani se jama razširja v temno votlino, kamor še ni stopila človeška noga. Metali so v njo kamenje ter konstatirali globoko vodo. Najbrže se odteka pod zemljo v kako kraško reko. V jami pa so tudi krasni kapniki. Temperatura je seveda v najbolj vročem letnem času v jami tako nizka, da ni mogoče strpeti brez kožuha in in rokavic.

Znat' se mora. Tovarna za kmetijske stroje Epple in Buxbaum v Avgsburgu razpošila po gornjem in spodnjem Bavarskem tiskana priporočila pisma, ki imajo na koncu stavek: »Tvrška je krščanska, naš gospod Buxbaum je katolik.« Gornja in spodnja Bavarska sta namreč pretežno katoliški. Po protestantovski srednji Bavarski pa krožijo pisma s končno opazko: »Tvrška je krščanska, naš gospod Epple je protestant.« Če se le v tovarni ne pomešajo katoliški deli strojev s protestantovskimi — to bi bilo bogoskrunstvo!

Vinograd pod steklom. Tak čudež ima blizu Frankobroda tehnik C. Vollmar. Vsi njegovi nasadi, ki so pod steklom, obsegajo 3 orale zemlje. Najzanimivejši pa je med njimi vinograd. Isti je 80 m dolg 10 m širok ter 5 m visok, pravcata steklena palača. Tukaj raste sicer samo 120 trt, a te so tako razraščene in tako pazno vzgojene, da rode več grozda kot vinograd par oralo na prostem. Nasadi so razsvetljeni in greti z elektriko. Samo po vinogradu je razpeljanih 1500 m cevi. Trte so visoko obložene s prekrasnimi grozdi. Grozdje muškatalca tehtja 3 — 4 funte.

Prusko pravosodstvo. Povodom volitve v nemški državni zbor je prišlo na Poznanjskem do hudih spopadov med Poljaki in Nemci. Zlasti so se prigodili večji izgredi v volilnem okraju, kjer je bil voljen radikalni poljski kandidat Korfanty. Radi tega je tožilo državno pravdnstvo več poljskih delavcev. O tej tožbi je pred nekaj dnevi obravnavalo sodišče ter obsodilo glavnega obtoženca Humyja na šest let težke ječe, delavca Graikzareka na 5 let in vse druge obtožence na težko ječo od 2 do 4 let. Ta drakonična obsodba je zbudila povsodi, še celo v šovinističnih nemških krogih splošno začudenje in ogorčenje. Dosedaj so bili Madjari mojstri v takih političnih pravih in obsodbah, kakor se pa sedaj kaže, so jim v tem oziru že jeli uspešno konkurirati Prusi, ako jih niso že v brutalnem zatiranju drugih narodnostij že celo prekosili! No, pa Nemec in Madjar sta „viteška“ naroda!

Rudolf Falb. Kakor smo že javili, je umrl te dni v Berlinu Rudolf Falb, gotovo največji meteorolog pretečenega stoletja. Največjo senzacijo so obudila njegova vremenska proročanja. Seveda bo šele bodočnost pokazala, ali je imel prav. Falb je bil rojen 13. aprila 1838 v Obdachu na Gor. Štajerskem. Starši so mu bili revni kočarji. Gimnazijo in bogoslovje je dovršil v Gradcu ter služboval za kaplana v Hitzendorf. Pozneje je postal profesor veronauka na trgovinski akademiji v Berlinu. Tam se je spoznal s Rosegerjem, s katerim je največ občeval. Leta 1872 je izstopil iz katoliške cerkve ter pristopil k protestantski. To je bil vzrok, da so ga ultramontanci strupeno sovražili ter se povsod norčevali iz njegovih učenih študij. Leta 1868. je začel izdajati astronomski list „Sirius“. Od leta 1877 do 1880. jo potoval Falb v znanstvene namene po celi Ameriki. Vrnivši se v domovino, predaval je po celi Evropi o vulkanski teoriji in o „kritičnih dnevih“. Njegovi glavni spisi so „Zvezde in ljudje“, „Zemlja Inka“, „Pisma o vremenu“, „Vreme in mesec“, „O potresu“, „Kritični dnevi“, „Teorija o potresih in vulkanskih izbruhih in „Studije in misli o vulkanizmu“. Razum tega je vsako leto izdaval „Koledar kritičnih dnevo“. Leta 1880. je predaval v Zagrebu o potresu. Prorokoval je močno erupcijo vulkana Etne 12. in 16. decembra, kar se je tudi res zgodilo. Užival je po celem svetu velikansko popularnost. Podlago za svoje meteorološke študije si je pridobil v bogati samostanski knjižnici v Admontu.

*** Umor v bolnišnici.** Vodja socialistov v Bresciji, mehanik Monico, je imel nenavadno lepo ženo, Benečanko Elizio. Nedavno je Elizio nenadoma zbolela ter je morala takoj v bolnišnico. Po njenem odhodu je našel mož nedovršeno pismo svoje žene, iz katerega je zvedel, da ima ljubavno razmerje z drugim vodjem socialistov, nekim odvetnikom. Mož si je izposodil od svojega sodruga revolver ter odšel k ženi v bolnišnico. Pristopil je hladno k njeni postelji, izvlekel revolver ter nstrelil nanjo dvakrat. Obstreljena žena je skočila iz postelje ter začela bežati. Nastala je grozna panika. Bolniki so bežali iz postelj ter vpili, vpile so tudi usmiljenke, a mož je preganjal ženo ter streljal nanjo, dokler se ni zgrudila v krvi. Nato so šele razjarjena moža prijeli. Ta krvavi dogodek pa je popolnoma ozdravil neko mlado deklico, ki je že več tednov ležala v bolnišnici popolnoma hroma. Na strel se je tako prestrašila, da je skočila iz postelje ter pobegla zdravih nog.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 3. oktobra. Državni zbor je sklican na dan 12. novembra.

Dunaj 3. oktobra. Praškim „Národnim Listom“ se poroča iz vladnega vira, da se je ministrstvo odločilo takoj odgoditi oziroma zaključiti zasedanje dež zbora kranjskega, če bi klerikalna stranka v torek še delala obstrukcijo.

Dunaj 3. oktobra. Tajnik ruskega ministra zunanjih del, grofa Lambsdorffa, je povedal, da izide v kratkem publikacija, v kateri bo povedano, kaj se je v Münzstegu dogovorilo glede Macedonije. Cesar in car sta danes zapustila Münzsteg in se odpeljala na Dunaj.

Praga 3. oktobra. Razen čeških radikalcev ni hotela nobena češka stranka podpisati predlga dr. Baxe, naj se češkemu dežel-nemu zboru predlože akti glede poroke nadvojvode Frana Ferdinanda.

Budimpešta 3. oktobra. V današnji seji poslanske zbornice so se primerili burni prizori in veliki viharji. Na sejo ni prišel noben minister. Predsednik grof Apponyi je prenesel zbornico z naznanilom, da je pozabil naznaniti, da je bil zadnjič grof Khuen-Hedervary zopet imenovan ministrskim predsednikom, a ker je Khuen med tem zopet odstopil, je to postalo brezpredmetno. Zbornica je potem razpravljala o zadnjem lastno-ročnem cesarjevem pismu zastran armade, katero se je vzelo na znanje. Potem so prišli vo-jaki-tretjeletniki na vrsto. Posl. Hallo jih je imenoval politične kaznenice in zahteval, da se v armadi uvede madjarsko velevanje in prežene iz nje avstrijski duh, sicer pa izjavil, da je tudi za edinstvo armade. Nakrat je vprašal Tot: Kje je finančni minister? Lengyel: Ušel je! Zdaj je nastal velikanski vihar. Kubik: Naj se ga z žandarji sem pripelje, da ga sodimo. Nastali so burni prizori. Vprašalo se je, če je finančni minister res izplačal ogrski prispevek k skupnim izdatkom, češ, ako je to storil, se ga mora obtožiti. Polonyi: Sem s finančnim ministrom, da ga sodimo! Burja je čedalje bolj naraščala. Opozicija je začela groziti s pestmi in razbijati po mizah. Končno je grof Evgen Zichy predlagal tajno sejo. Ta predlog je obveljal. Tajna seja traja še.

Budimpešta 3. oktobra. V poslanskih krogih vlada mnenje, da odredi cesar odgodenje parlamenta, dokler ni rešena ministrska kriza, to pa v namen, da bi opozicija ne mogla zahtevati izrednih sej.

Budimpešta 3. oktobra. Od aprila do konca septembra je bilo vplačano na davkih za 2½ milijona manj, kakor lansko leto

v istem času. Zlasti v zadnjih tednih je diferenca rapidno naraščala. Če pojde tako naprej, bodo državne blagajne kmalu prazne.

Petrograd 3. oktobra. Tu vzbuja veliko senzacijo članek, ki ga je knez Meščerski priobčil v „Grazdaninu“, in v katerem dokazuje, da je rusko-francoska alijanca „bolna“, da je podobna obstreljenemu pticu, ker ni zadovoljila Francozov ne politično in ne ekonomično.

Gospodarstvo.

— **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Meseca septembra t. l. se je vložilo pri „Ljubljanski kreditni banki“ na vložne knjižice in na tekoči račun 1.371.721 K 03 h, vzdignilo pa 1.081.228 K 76 h. Skupno stanje vlog je bilo koncem meseca septembra t. l. 5.028.160 K 87 h.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravlila, katero se dá tako mnogostransko uporabiti, nego „Mollo-vo francosko zganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce kreplivo in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1-90. Po postnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepatat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (10-13)

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat popolnoma zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdružne dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro, dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „prasko domače mazilo“ iz lekarnar B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi, ki pa se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat!

Kako se ohranimo do visoke starosti sveže in zdrave? S tem problemom so se že temeljito pečali učenjaki in zdravniki. Vemo, da je zdrav in krepak žolodec podlaga za telesno in duševno zdravje. Pravo sredstvo, s katerim se pozdravi in okrepi bolan žolodec in katerega vsakokratni učinek je bil skozi desetletja preskušan in s tisoči zahvalnih in priznanih pisem odkrivan, so pristne Bradyjeve marijacejske kapljice za žolodec. Vsem tistim, kateri imajo slab žolodec ali katerih žolodec sploh ni v redu in ki hočejo postati zdravi, trdni in v svojega življenja veselji, se te slavne znamke kapljice najtopleje priporočajo. Bradyjeve marijacejske kapljice za žolodec se dobe večinoma v vseh lekarnah pristne in so vsled velikega zdravilnega učinka in nizke cene po vseh kulturnih državah razširjene ter s patentni in varstvenimi znamkami varovane. Varovati se je pa treba ponarejenih izdelkov. Vsak naj zahteva izrecno Bradyjeve marijacejske kapljice za žolodec in pazi na podpis.

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretnice stročnice.
Dobiva se povsod. (705-30)
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predigerstrasse 5.

Po ceni in izredno dober je **Haarmann & Reimer-jev vanilin sladkor**

ki izpodriva dandanes vedno bolj prej rabljeni vanilin, ki ni samo prav drag, temuč tudi po svojem učinku dražljiv in zato škodljiv. Čisti vanilin, združen s sladkorjem, pa daje **izboren okus vanilje, prekaša pa jo v finosti vonjave, izdatnosti in cenosti.** Za peko in močnate jedi naj rabi vsaka gospodinja le Haarmann & Reimer-jev **vanilin sladkor** v malih izvirnih zavrtkih po 24 vin., kar je enako 2 kosoma vanilje. Izvratno in zares priporočljivo blago se dobiva po vseh boljših špecerijah in v delikatesnih trgovinah v Ljubljani in Kranju. (933-18)

Prepisne knjige
2088 (Durchschreibbücher) 8
za pisma, račune, spomenice, naročilne liste itd. se naroči najbolje pri specialistu
Josipu Stern, Dunaj IV., Margarethenstrasse 44.
Razne vrste v zalogi. Izdeluje se tudi posebej.
Novost: pisava z orig.-črnilom, indigo-kopija neizbrisljiva!
Preč s knjižicami za kopiranje!
Prepisno pero! Preč s knjižicami za kopiranje!
Senzacijsko vzbujajoča novost! Zelo dragocena iznajdba!
Ce se znesek naprej pošlje v pisemskih znamkah: 1 zbirka: Poskusni zvezki za potovanje K 2- za notranje vodstvo trgovine K 2-80 franko.

Kdor mnogo sedi in nima priložnosti z zdatnimi spretnosti in negovanjem sporta dovoljno vzdrževati delavnost organov spodnjega telesa, temu priporočamo staroslavnega „Rogačana“, ki je zato neobhodno potrebno nadomestilo. „Tempel-vrelec“ z vinom in „Styria-vrelec“ sam. Pospešuje apetit, prebavo in pretvarjanje snovi.

Neve kovani 2211-6
dvajsetkronski zlati
se ne svetijo tako
kakor luč ideal-žarnic.
Ilustrovane cenike pošilja zastoj in poštino prosto
podjetje za izdelovanje ideal-žarnic
HUGO POLLAK, Dunaj VI, Wallgasse 34.

Za one, ki imajo bolečine v grlu.

Ker se radi hitrih vremenskih sprememb vedno bolj množijo bolečine v grlu, opozarjamo vsakogar, da se je grgranje z rogaškim, kot preskušena zdravilna voda, znanim „Styria-vrelecem“ izkazalo kot jako zdravilo, pri kataru v goltancu in jabolku. Imenitni zdravniki in nebroj oseb iz občinstva se je izrazilo v tem smislu. — Že po prvih poskusih se navadno pokaže učinek v tem, da se slina izločuje v obilni meri in da ponehava vnetje žlezne mreže in po redni daljši uporabi se doseže celo pri stari, kronični boleznini gotov uspeh. — „Styria-vrelec“ se dobiva v renomiranih trgovinah z mineralnimi vodami, drogerijah, lekarnah in naravnost od uprave vreleca v Rogatcu-Slatini.

Dalje bodete živeli
če bodete raztopili vrečico
vitafer-ja
(avstralske kopalne soli) v kopalni vodi.
„Vitafer“ je senzac. kopalni pridodatek, priznan od vseh zdravnikov. Utrdi telo, oživilja obkopi, krepi živce, podaljša življenje.
1 originalni karton „vitafer-ja“ za 12 kopeli glid. 2-50, 1 karton za 4 kopeli glid. 1-—. Vrečica kot usorec za eno kopel 30 kr.
„Vitafer-milo“ (enaka sestava kakor kopalni pridodatek), komad 60 kr.
Telo postane po nekaterih kopelih ali pa še ga umije z milom sijajno lep in bel. Pošilja proti povzetju ali če se naprej pošlje znesek s poštino vred (tudi v znamkah)
zaloga „vitafer-ja“, Dunaj I.
Graben 15 in Habsburgergasse 1.
Prospekti zastoj in franko.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda
katera utrdi dlesno in odstranjuje neprimetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.
— Edina zaloga. —
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu. (205-37)

Darila.
U. ravništvu našega lista so posla:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. dr. Al. Kraut, odvetnik v Kamniku 30 K kot globa M. J. iz Kamnika. — Srčna hvala!
Za ponesrečene vsled povodnji v Lipaljevski na Koroskem: Gosp. Anton Bučar, c. kr. poštni asistent v Ljubljani 4 K, darovane od vsega omissa v gostilni pri Zupanu. — Srčna hvala! — Svoto smo poslali županstvu v Lipaljevski.
Za ponesrečene vsled povodnji v Kanalski dolini: Gdja Cveta Stefanic na Sušaku 6 K u uspomeni na imendan pokojnog gospodina Frana Seška. — Srčna hvala! — Svoto smo poslali gospodu Hochmüllerju v Beljaku.

Meteorologično poročilo.
Vidna nad morjem 306-9. Srednji srčni tlak 736-0 mm

Okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Večrvi	Nebo
2.	9. zv.	734-9	16-8	sr. zahod	del. jasno
3.	7. zv.	735-1	14-3	sl. svzh.	dež
4.	7. pop.	734-5	20-7	sl. jizah.	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 16-0°, normale: 12-6°. Mokrina v 24 urah: 4-4 mm.

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka“ v Ljubljani.
Uradni kurzi dunaj. borze 3. oktobra 1903.

Naložbeni papirji.	Dunaj	Blago
4 1/2% majova renta	100-	100-20
4 1/2% srebrna renta	100-50	100-70
4 1/2% avstr. kronska renta	100-	100-20
4 1/2% zлата	119-50	119-70
4 1/2% ogrska kronska	98-10	98-20
4 1/2% zлата	117-75	117-95
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99-75	100-
4 1/2% posojilo mesta Spjete	100-	—
4 1/2% Zadra	100-	—
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1903	100-	100-90
4 1/2% boska dež. banka k. o.	99-75	99-90
4 1/2% zlat. pis. gal. d. hip. b.	99-90	99-75
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	101-	101-30
10% pr.	105-10	105-
4 1/2% zlat. pis. Innerst. hr.	101-	102-
4 1/2% ogr. centr. deželne hranilnice	100-	101-
4 1/2% zlat. pis. ogr. hip. b.	100-	100-80
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100-	101-
4 1/2% „Česka ind. banke	100-25	101-25
4 1/2% prior. Trst-Poroč lok. žel.	98-50	—
4 1/2% dolenskih železnice	99-	99-50
3 1/2% juž. žel. kup. 1/4 1/2	302-	303-50
1 1/2% av. pos. za žel. p. o.	100-50	101-50

Srečke od leta 1854

Srečke	170-	179-
1854	182-	183-40
1860	245-	249-
1864	—	—
1868	283-	283-
1872	278-	282-
1876	253-	261-
1880	85-	90-
1884	121-50	122-50
1888	18-70	19-70
1892	443-	449-
1896	80-	85-
1900	75-	80-
1904	70-	72-50
1908	52-75	53-75
1912	28-	28-9
1916	68-	72-
1920	77-	80-
1924	495-	—

Delnice.

Delnice	79-50	80-50
1904	650-50	651-50
1908	1570-	1572-
1912	648-	649-
1916	712-	714-
1920	250-50	251-50
1924	645-	655-
1928	368-	369-
1932	1680-	1681-
1936	462-	463-
1940	379-	383-
1944	345-50	349-50
1948	149-	150-

Valute.

Valute	11-35	11-40
3. kr. cekin	19-015	19-035
30 franki	23-47	23-53
30 marke	23-45	23-52
Sovereigns	117-37	117-50
Marke	95-10	95-30
Laški bankovci	2-53	2-54
Rubliji	4-84	4-98
Dolarji	—	—

Lepoto
polti napravi cvetlično milo za umivanje obraza
„Aida“
à 60 vin.
Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. Mardetschlager
nasled. Svobode v Ljubljani.
Istotam se dobivajo tudi ceniki (knjižice) s kratkim navodilom o negovanju zob, las in polti, z malim koledarjem zastoj in po pošti.

Žitne cene v Budimpešti.
dne 3. oktobra 1903.
Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K 7-58
april 1904.	50	7-71
oktober	50	6-21
april 1903.	50	6-45
sept. 1904	50	5-39
oktober	50	5-38
april 1904.	50	5-62

Ekektiv.
5. vin. višje.

MATTONI-JEVA
GISSHÜBLER
MARAVNA
alkalična kiselica
katera je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, žolodčnem in mehurnem kataru. Izvratna je za otroke, prebolele in mej nosečnosti. (79-6)
Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Pri pomanjkanju teka, slabem prebavljanju, oslabelem žolodcu, glavobolu, (vsled bolezni v žolodcu) slabosti, nerednem odvajanju in dr. žolod. boleznih in težavah (2559)
Zaht. naj se izrecno (1) Bradyjeve kapljice za žel. Dobese v lek. če ne, pa od lek. C. Brady-ja Dunaj I. Fleischmarkt 1. Cena 1 st. 80 v, vel. st. K 1-40.
Brady-jeve (marijacejske) kapljice za žolodec izvirno preisk. zdravilo.

Ivan Žen
učitelj
Gizela Žen
rojena
Lokar
poročena (2589-1)
3. vinotoka 1903.
Soteska **Doblič.**

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem
v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
priporoča:
Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bilježnic, črnila itd.
Katekizme in šolske knjige za ljudske šole.
Molitevnik v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.
Fotografske aparate ter k temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov.
Razno galanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna posrežba.

Lepoto
polti napravi cvetlično milo za umivanje obraza
„Aida“
à 60 vin.
Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. Mardetschlager
nasled. Svobode v Ljubljani.
Istotam se dobivajo tudi ceniki (knjižice) s kratkim navodilom o negovanju zob, las in polti, z malim koledarjem zastoj in po pošti.

G. J. HAMANN
Najnovčje in najboljšje
• klobuke •
Vrste vrste za gospode in dečke izkipe prvih britijskih, nemških, italijanskih in angleških tvari priporoča v največji izbiri in po najnižji ceni
Klobuki se po lastni iznajdi glave in po lastni napovedi oblike izdelujejo in so vspešno nari klobuki v popravilo.
c. kr. privilegiran dvornih klob. tovarn
W. Pless, Dunaj, in J. Plehner, Gradec.
Zaloga klobukov
Mestni trg št. 9.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem
na drobno in debelo 41
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča
olje zoper prah
dosedaj najboljše, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsacega duha po najnižjih cenah:
1 kg. 80 h, 50 kg. à 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.
Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Črno svilo
v najplemenitejših barvah in zajamčeno trpežno, kakor tudi vsakovrstno svileno blago v velikanski izbiri in visokomoderni desini. Razpošilja se po vsaki meri vsakomur poštino in carine prosto. Vzorec po navedbi zahtevanega blaga franko.
Poština za pisma 25. vin.
Tovarniška zveza za svileno blago
Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.
kraljevski dvorni zalagatelji. (Švica). 3 (14-5)

„Izvežbane agente
proti visoki proviziji in doneskom stroškov išče družba, ki ima kupčijo za blago v masah po celi Avstro-Ogrski. Ponudba na poštini predal št. 21, Budimpešta, glavna pošta. (2390-9)

Pisalni stroj
dobro ohranjen, želi se kupiti.
Ponudbe z navedbo sistema pod „Stroj“ upravnistvu „Stor. Naroda“. 2545-2)

Sodi
različne vrste se prodajo pri
Ivanu Buggenig, sodarju
Cesta na Rudolfovo železnico 5
in Bleiweisova cesta št. 42
v Ljubljani. (2382-1)

Žalne klobuke
v bogati izbiri od najcenejših do najfinjših vrst priporoča
salon modnih klobukov
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Jzšla je knjižica
Cerkvene pristojbine
(št. 111111) 2568-1
za Štajersko, Korosko in Kranjsko.
Cena 24 vin.
Založil in prodaja
Marija Drogenik
v Ljubljani
Florijansko ulice št. 33.
L. Schwentner, knjigar.

Delovodja-akordant
(Partieführer)
z delavci za fašinska dela pri vodnih stavbah v Litiji se takoj sprejme.
2686-1
Prijava sprejema do 10. oktobra t. l. vratar hotela „pri Slonu“ v Ljubljani.

Vari. znamka: Sidro.
Liniment Caps. Comp.
iz Richterjeve lekarnarje v Pragi
priznana izborno, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h, K 1-40 in K 2-— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnarje, potem je vsakdo prepričan, da je do bil originalni izdelek. (2563-1)
Richterjeva lekarnarje pri zlatem levu v Pragi, I., Eliščina c. 5.

MANDELJEVI OTROBI
z viličnim duhom najboljše sredstvo
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & CO, DUNAJ
Karl-Ludwig-Str. 116 in 118, LUGER-Str. 3.

!!! Ženitninsko posredovanje !!!
Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdove vsake povoljne starosti. Najzgodnja tajnost v vseh slučajih zajamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po
„Agentie Commerciale“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19.
V dvajsetletnem obstoju največji uspehi.
Ravnateljstvo „Commerciale“.
(2440-15)

2 krepka dečka

katera imata veselje do kovaškega obrta sprejme takoj
Belló Fran 2553 2
kovač v Ljubljani, Tržaška cesta 7.

Reform-klozete

popolne s prevlako in trdnim sedežem, brez duha, z vodno napravo ali brez nje, nikake poprave, nikaki stroški za postavljanje, izdeluje 1 Karol Maintinger, Dunaj 1. Liebenbergasse št. 1 tovarna za poplave vodovodne naprave s sesalniki ali motorno močjo Cenik z obriski zastoj.

Nova enonadstropna hiša

v Spodnji Šiški št. 195
se prostovoljno po nizki ceni proda.
Izve se istotam. (2510-3)

V večjem kraju na Dolenjskem se sprejme dobro izvežban in spreten

špecerist.

Ponudbe se sprejemajo do 15. t. m. pod „Poštenost“, poste restantane Ljubljana. (2554-2)

Uradno dovoljena najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodke ulice št. 6 (2580)
priporočila in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potnilna tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Ivan Kordik

v Ljubljani
usoja se gospodične učiteljice na deželi vladno opozoriti na svojo tvrdko in ponuditi po najnižjih cenah prejo za kvačkati, belo in barvano volno za plesti, vse vrste igle za kvačkati in plesti, potem peresa, svinčnike, zvezke in vse druge šolske potrebščine. Po pošti brez posebnih stroškov.

vajenec

v primerni starosti. (2432-6)

Izurjene šivilje in učenke

se takoj sprejmejo.
Sv. Petra nasip št. 35.

Vsi, ki ljubijo čašo dobrega čaja, zahtevajo povsod najfinjši in najboljši čaj na svetu

INDRA TEA

zmes najfinjših kitajskih, indijskih in ceylonskih čajev. Pristen je le v originalnih zavojih. Zaloga so razvidne na plakatih. Glavno zalogo ima: Josip Ančik, lekarnar v Ribnici na Kranjskem. 2463-3

Veliko iznenadenje!

V življenju še ni bilo enake prilike.
500 komadov za gl. 1-80.

1 prekrasno pozlačena, 36 ur idoča precizijska anker-ura, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi fi. žepnih robcev, 1 gosposki prstan s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustniki) za smotke iz jantara, 1 elegantna damska broža (novost), 1 prekrasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjat možnjček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manjših gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz double zlata s patentiranim zaklepom, 1 mični album s slikami, obsegajoč 36 najkrasnejših slik, 5 šaljivih predmetov, ki vzbujajo tako pri mladih kakor pri starih veliko veselost, 1 jako koristno navodilo za sestavljanje pisem, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj za uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja (samo gl. 1-80). Razpošilja proti poštnemu povzetju, ali če (2575) se denar naprej pošlje

dunajska razpošiljalna tvrdka
Ch. Jungwirth, Krakov A/15.
NB. Za neugajajoče se vrne denar.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon 9

priporočila vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.
Ceniki brezplačno in po-
stne prosto. (16-40)

FR. P. ZAJEC

Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-—
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki facon!

Skladišče za modno blago, pozamen-
trije, trakove, čipke, svileni blago,
perilo, klobuke za dame, tkana in kratka
roba na debelo in na drobno.

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurški obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encjan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.



Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.
Zadnje novosti vsakovrstnih
klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrijskih,
angleških, italijanskih tovarn.
Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega
društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo

gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
iopic in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Obleke za dame

se izdelujejo po najnovejšem
kroju in po nizkih cenah.

Marija Garbeis 2278-1
Križanske ulice št. 9, III. nadst.

V notarsko pisarno v Ilirski Bi-
strici se sprejme takoj

pisar

z lepo pisavo; imeti mora že nekoliko
prakse v zemljiškoknjižnem lustriranju
in v pisarniških poslih. Plača po do-
govoru in zmožnosti. (2587-1)

Dr. Alojzij Žnidarič
c. kr. notar v Il. Bistrici.

Poštna karte.

Cene:
100 kosov božičnih in novoletnih kart vtis.
2 K, 100 kosov božičnih in novoletnih kart,
vtis, finih 5 K, 100 kosov božičnih in novo-
letnih kart, vtis, na svile 3 K, 100 kosov
cvetličnih kart 2 K, 100 komadov cvetlič-
nih kart v svili 2 K 50 h, 100 umetniških
kart 2 K, 100 kosov umetniških kart,
svetlotisk 3 K 60 h, 100 kosov voščilnih
kart 2 K, 100 kosov voščilnih kart, zlato
vtis. 5 K.

Sortimenti:

umetniške, cvetlične, žanske, novoletne,
božične in gratulacijske karte v zlatu in
svili. 300 kosov sortiranih 6 K, 500 kosov
9 K, 1000 kosov 17 K. Razpošilja se proti
povzetju. Uvoz in izvoz.

Ebersson, Dunaj VII/3, Kaiser-
strasse št. 115. (2465-3)

Suchard MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitihi.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

Kleparske pomočnike

sprejme takoj (2579-1)

Ivan Rojina
kleparski mojster v Spodnji Šiški.

Skladišče v kleti

suh svet, se takoj odda na Bleiwei-
sovi cesti št. 1 pri A. Korsika.
Več se izve pri lastniku. 2561-2

Za 1. november, event. 1. svečan
se išče
srednjeveliko, prijetno

stanovanje

v zračni legi blizu sredine mesta.
Prijazne ponudbe naj se oddajo
v trgovini **Edmunda Kavčiča**,
Prešernove ulice št. 52. (11-225)

Vinskim trgovcem in gostilničarjem
kateri prihajajo v Kanfanar po grozdje
in vino, priporočila se domača gostilna

D. Zalaznik

nasproti postaje Kanfanar
s prenočiščem, domačo postrežbo in
nizko ceno. (2583-1)

Šunka

s kožo 1 gl. brez kože 95 kr., brez kosti
s kožo 1 gl. 10 kr., plečeta brez kosti
90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr.,
prešči jeziki 1 gl., goveji 1 gl. 20 kr.,
glavnina brez kosti 45 kr. Dunajske salame
80 kr., prave boljše 1 gl., iz šunke 1 gl.
20 kr. Ogrske salame za mesec junij 1 gl.
80 kr., vsak mesec kilo 15 kr. dražji. Velike
klobase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago
od 5 kilo naprej proti povzetju. (1598-9)

Janko Ev. Sirc v Kranju.

lšče se za Trst
izurjen

ščetar

ki zna izdelovati tudi leseno
dele krtač in v to stroko spa-
dajoče blago. Službo je takoj
nastopiti. (2566-3)

Ponudbe sprejema
Giovanni Angeli
tovarnar čopičev in krtač
v Trstu, via Canale št. 5.

Razpis.

št. 11.362 I. 1903. (2588-1)

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrož. zdravnika v Velikih Laščah

z letno plačo 1400 K in z letno aktivitetno doklado 200 K.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje kolkovane prošnje podpisane
deželnemu odboru

do 20. oktobra t. l.

ter v njih dokažejo z dokazili starost, upravičenje za izvrševanje zdravniških
poslov, avstrijsko dižavljanstvo, telesno sposobnost, neomadeževano življenje,
dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziral se bode le na take prosilce, ki so najmanj dve leti že službovali
v kaki bolnici

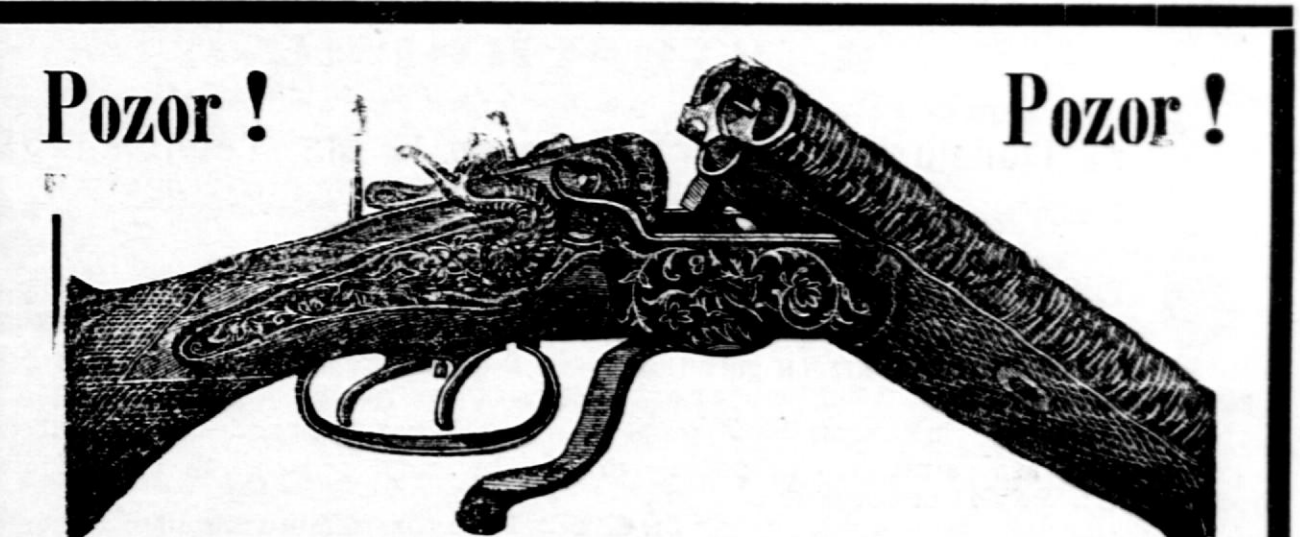
Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 30. septembra 1903.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča
tovarna stolov
Fran Švigelj
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
priporočila sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imeteljem
in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in ka-
varnarjem, ravateljstvom uradov, gg. brivcem itd.
natančno in trpežno izdelane
stole, fotelje, vrtno stole, gugalnike, naslo-
njače itd. itd. (1913-6)

Blago je izdelano iz trdega, izbranega lesa, poljubno
likano ali v naravni barvi imitirano.

Največja izbira stolov, naslonjačev in gu-
galnikov iz trstovine.
Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z
nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga
in cene, zastoj in franko.
Naročavalcem na debelo se dovoli znaten popust.



Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najno-
vejše vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
muntelje, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe
in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (543-41)

Fran Sevčik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporočila svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkraljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zahvala.

Dunaj, 19. junija 1903.

Blagor. gosp. J. H. Rabinowiczu na Dunaju.
Čast mi je Vam sporočiti, da so tiste sester nikelnasti anker-Roskopf ur, ki sem jih pri Vas kupil, izvrstne časomerice, razven tega pa mi je še polvalno omeniti dopadljivo in trpežno izpeljavo teh ur kakor tudi nizko ceno.

Z veselo poštovanjem Artur vitez Holl pl. Stahlberg, c. kr. okr. glavar,
Dunaj XIII/6 Hietzinger Hauptstrasse 49.

Vsakdo, ki naroči pri meni novoizboljšano, pristno

precizno nikelnasto anker Roskopf-uro

antimagnetni z anker balancier popolnoma slično poleg stoječi podobi, dobi zastoj k uri vekomaj belo, pristno silberin pancer verižico z varnostnim obročkom in karabinom, kakor tudi usnjati obodek. Nikelnasta anker Roskopf precizna ura antimagnetni z anker balancier, ki je opremljena z močnim hermetično zaprtim patent nikelnastim okrovom in z lepim belim patentnim email-kazalnikom (nikak papir kazalnik) in ki jo je treba v 36 urah le enkrat naviti je radi svoje posebne odpornosti in točnega teka edina in sama najprijetnejša in najboljše trpežna ura in jo je posebno priporočati g. c. in kr. častnikom, železniškim uradnikom, žandarjem, finančni straži, konduktarjem, mašinistom in sploh vsakemu, ki rabi močno in zanesljivo trpežno uro. Stane pa z verižico in usnjatim obodkom vred posamezna 6 K. Če se jih pa vzame po tri skupaj, vsaka samo 5 K. Za pravi tek se jamči 5 let. Neugajajoče, tudi po osem dnevnem času za poskušajo se zamenja ali pa denar vrne, potemtaka ni rizika. Moje ure se po tri tedne pred odpošiljavo vestno in točno uravnajo in pregledajo. Odpošiljatev po povzetju zneska po generalnem zastopstvu prvih preciznih tovarn za Roskopf ure od c. kr. trgovskega sodišča prot. firma

J. H. Rabinowicz, Dunaj VII.
Lindengasse 2 N. L. Založ. društva c. kr. drž. uradnikov.

Naročajte izborno (1384-40)
Ljubljansko delniško pivo
iz pivovaren
v Zalcu in Laškem trgu.
Naročila sprejema
Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Velik krah!
New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Poočlaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " kavniških žlic;
- 1 komad ameriškega patentirane srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriškega patentirane srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašo za podklado;
- 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na **nilakni slepariji** zavzemem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno svatbeno in priložnostno darilo** kakor tudi za **vsako boljše gospodarstvo**. — Dobiva se edino le v **A. HIRSCHBERG-a** eksportni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597. Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. **Cistični prašek za njo stane 10 kr.** Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). **Izvelček iz pohvalnih pism.** Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem ako zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen. Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — St. Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Otvoritev modne trgovine!
Usojam si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem otvoril na
Starem trgu št. 1
preje Detterjevo poslopje,
trgovino z modnim in svilenim blagom
ter potrebščinami za šivilje in krojače.
Skrb mi bode postreči slavnemu občinstvu z najnovejšim in najmodernejšim blagom po najnižjih cenah.
Uverjen, da bo slavno občinstvo blagohotno podpiralo moje novo urejeno podjetje se priporoča (2572-2)
z odličnim spoštovanjem
Ernst Sark.

Josip Reich
parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.
Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.
Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Glavna trgovina:
Stari trg št. 21.
Pekarija
in slaščičarna
J. ZALAZNIK
Filijalke:
Glavni trg 6
in
Sv. Petra cesta 26

J. S. Benedikt
v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne na voglu).
Največja zaloga klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Izborna zaloga
namiznih in nastropnih svetilk,
najnovejše vrste
po nizkih cenah.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Isred iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri m popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Carib, Cenevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz 1 in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Direktni vozovi 1. in II. razreda Trst-Monakovo). — Proga iz Nove mesta in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, 181, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak, rektni vozovi 1. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni vozovi 1. in II. razr.), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Carib, Bregenc, Inomost, Zell jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — Proga iz Novega mesta v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah, praznikih, samo oktobra. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (17)

Ustanovljeno leta 1832.
Priznano najboljšo
oljnate barve
zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja **po nizkih cenah**
Adolf Hauptmann v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
Električni obrat. (413-35)
Ilustrovani ceniki so dobé brezplačno.

Kapljice sv. Marka.
Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in modromu ter raditega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Naročuje se edino in točno le pod naslovom: Mestna lekarna, Zagreb, Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka. Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na pošto: (2457-3)
1 ducat (12 steklenic) . . . 4 K | 5 ducatov (60 steklenic) . . . 17 K
3 ducati (36 steklenic) . . . 11 " | 10 ducatov (120 steklenic) . . . 32 " Ustanovljena leta 1360.
Mestna lekarna,
Zagreb, Markov trg, št. 36.

Med. dr. Josipa Trauba želodčni prašek
Gastricin
zdravniško preizkušen in potrjen.
Tisoči in tisoči ljudi so vsled želodčnih, črevesnih in drugih bolezni primorani k strogi dieti, ki jim pretvarja življenje v muko. Po uporabi dr. Jos. Traubovega želodčnega praška **Gastricin** je taka dieta že po kratkem času popolnoma nepotrebna. Bolniki, ki si hočejo z množico živeča ohraniti moči bodo to z Gastricinom popolnoma dosegli. Gastricin deluje pri začasnih ne rednostih, kakor pri zgagi (gorečici), pehanju, napihovanju, želodčnih boleznih bljuvanju, krčih, slabostih in tesnobah, glavobolu vsled slabega prebavljenja, takoj in pri daljni uporabi odpravi tudi zastarele želodčne in črevesne bolezni, ki so se zoperstavljale dosedaj vsem sredstvom. — **Gastricin** ni odvajalno sredstvo ureja vendar izboljšanje popolnoma. — Natančnejše povedo prospekti. Za gospode zdravnik se poskušnje zastoj. (1116-24)
V Ljubljani se dobiva pri **M. Mardetschlagerju**, v lekarni pri orlu, kakor tudi v večini lekarn.
Glavna zaloga **Salvator lekarna v Požunu (Pressburg).**
Na debelo v medicinskih drogerijah.
Velika škatlja 3 K, mala škatlja 2 K, frankirano 20, rekoman- dirano 45 h več.

Založena 1847. | Založena 1847.
Tovarna pohištva
J.J. NAGLAS
v Ljubljani
Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7 | Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Na Sv. Petra nasipu št. 37
v pritličju se prodaja tako

več hišne oprave
po zelo nizki ceni. 2532-2

Trgovci in sejmarji!

Vsake vrste **srajce** za turtice, **hlače**, **otroške obleke**, **moške in ženske nogavice**, **okavice** in **volno za pletenje** prodajam zelo po ceni vključno, da so se cene povsod zvišale. Zori franko postaja. Neugajajoče se zame nazaj. (2455-3)

Adolf Zucker v Plzinju,
ovarna pletenin in predilnica.

Velika zaloga čevljev
za gospode, dame, otroke in častnike.
Gamaše, galoše.
Solidno blago.
Nizke cene.
Zaloga ob uval

Julija Štor
Prešernove ulice št. 5
Ljubljana.
Najpriležnejši čevlji sedanosti.

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

Razpis.
Podpisani deželni odbor razpisuje službo
okrožnega zdravnika v Mokronogu
letno plačo 1400 K in z letno aktivitetno doklado 200 K.
Prosileci za to službo naj pošljejo svoje kolkovane prošnje podpisane deželnemu odboru
do 20. oktobra t. l.

er v njih dokažejo z dokazili svojo starost, upravičenje za izvrševanje zdravniških poslov, avstrijsko državljanstvo, telesno sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.
Oziralo se bo le na take prosilce, ki so **najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.**
Deželni odbor kranjski
v Ljubljani, dne 14. septembra 1903.

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzorcih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane **oprave za salone, spalno in jedilne sobe** je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.
V prav obilno naročitev se priporoča
Jos. Arhar
načelnik. (31-39)

Najnovejše blago za damska oblačila
in modni barhenti se v vseh kakovostih in največji izbiri prodajajo najceneje pri
J. GROBELNIK-U
Ljubljana
Pred škofijo I. — Mestni trg 20.
Vzorci se na zahtevanje pošiljajo franko na vse strani. (2487-4)

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.
Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primasi. Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“
Akcijski kapital K 1.000.000.—
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2.
Zamenjava in ekskomptuje izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in devinkuluje Ekskompt in inkasno menlo.

Podružnica v SPLJETU.
Denarne vloge sprejema v tekočem računu ali na višne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-129)
Promet s čeki in nakaznicami.

Kot prodajalka
želi mesta v špecijski trgovini vajena gospodična. — Naslov pove in ponudbe vsprejema upravištvo „Slov. Naroda“. (2521-4)

Izdelovatelj vozov FRAN WISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih (1459-19)

VOZOV.
5 parov čevljev za K 5-80 (2230-5)
se odda le zaradi velike preoblike za tako nizko ceno. 1 par čevljev za zavezovati za gospode, 2 para za dame in 1 par za deklice, z močno zbitimi podplati, lepe fačone. Dalje 1 par elegantnih komodnih čevljev, zelo prijetni in lahki za nositi. Vseh teh 5 parov za 5 K 80 h. Pri arčtvi zadostuje številka za čevlje. Razpošilja se proti povzetju. Zamenjava dovoljena.
Razpošiljalnica čevljev
EBERSON
Dunaj VII/3. poštni predal.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvišuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (40)

Mednarodna panorama.
v Ljubljani — Pogačarjev trg.
Fotoplastični umetni zavod I. vrste.
Vsak teden druge dežele!
V soboto, 3. oktobra 1903
zadnji dan razstave:
velezanimivi
Rim
in zadnja slika Nj. Svetosti papeža Leona XIII.
Od nedelje, 4. oktobra 1903 do sobote, 10. oktobra 1903:
velezanimivo potovanje po **Afriki.**
Vstopnina: Eno potovanje 40 vin Vstopnice v abonementu za 6 potovanj 2 K, za 10 polovanj 3 K.
Otroci, dijaki in vojski do narednika plačajo polovico.
Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.
Z odličnim spoštovanjem
ravnateljstvo. (2574)

Najnovejše blago za damska oblačila
in modni barhenti se v vseh kakovostih in največji izbiri prodajajo najceneje pri
J. GROBELNIK-U
Ljubljana
Pred škofijo I. — Mestni trg 20.
Vzorci se na zahtevanje pošiljajo franko na vse strani. (2487-4)

Slavnemu občinstvu najljubšeje naznanjam, da sem prevzel s
1. oktobrom 1903 staro renomirano
mesarijo in gostilno
pokojnega gospoda **Franceta Podboja**, po domače „Ceneta“ v Ribnici.
Prizadeval si bom, da ustrežem vsem zahtevam slavnega občinstva, točil bom **pristno kapljico**, skrbel za **dobro kuhinjo** ter klal **najlepšo živino**.
V obilni obisk se priporoča (2555-2)
France Križman, mesar in gostilničar v Ribnici.

Hamburg-Amerika Linie
Največje najstarejše parobrodno društvo na svetu.
Njega parobrodje obsega 280 velikanskih parnikov.
Ameriko zanesljivo v 6 dnevih
direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz **Hamburga v Novi York** ali pa v **Halifax**.
Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:
Hamburg-Amerika Linie
Fr. Seunig v Ljubljani
Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

Prva kranjska industrija za marmor, granit in sijenit na parno silo
Felix Toman
mestni kamnoseški mojster
Ljubljana **Resljeva cesta št. 30.**
Največja zaloga nagrobnih spomenikov
od marmora, obeliskov in piramid od črnega švedskega granita in la-bradorja lastnega izdelka.
Prevzame v izvršitev kompletne družinske rakve; vsakovrstna stavbena in cerkvena umetna kamnoseška dela, izdelovanje kipov in podob.
Plašee za pohištvo v bogati zalogi. — Polaganje tlaka in hodnikov od portirja in granita.
Načrti in proračuni na zahtevo brezplačno. 2476-1

Ivan Japlova pivovarna
v Gradcu
Zaloga v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 47
priporoča gospodom restavratorem, gostilničarjem in p. n. privatnim naročnikom svoje pivo izvršnih kakovosti v sodčkih in steklenicah z zamaški iz plute ali patentnimi zamaški po najnižjih cenah.
Obenem si usoja tudi naznanjati, da ji je priznalo na mednarodni obrtni razstavi v Parizu l. 1903 razsodišče za njeno izvrstno pivo častno diplomu s častnim križcem in zlato kolajno in na londonski razstavi pod pokroviteljstvom kralja angleškega pa soglasno veliko darilo. (2581-1)
Naročila naj se izvolijo pošiljati imenovani zalogi piva.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

**Zahtevajte
pravo
Ciril - Metodovo
kavino primes**
katero priporoča domača
I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

**Krasno izbero
konfekcije
za dame in deklice**
kakor tudi
manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice šte. 7.

Veliko zalogo
rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetle za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča
Alojzije Persche
Ljubljana
Pred škofijo št. 21.

Založnik o. kr. državnih uradnikov.
Pod trdnico št. 2.
Ivan Soklič
v najnovjših tiskovih
in v veliki izbiri
cilindri, cepice
in slamičke
Klobuke
Pod trdnico št. 2.

**Pariz
1900**
**GRAND
PRIX.**

Vinske sode
od 620 do 650 litrov vsebine, prodaja
po nizki ceni
Fran Cascio 1909-1
Vegove ulice št. 10.

Varujte noge
noga, če se nosijo na-
vadni notranji podplati
noga, če se nosijo as-
bestovi podplati
pred kurjimi ocesi, turi, mokroto in mra-
zom. Vse te nepravilne, posebno nadležne
poti in spečenine izginijo, če se nosijo dr.
Högyes-ovi patentirani asbestovi podplati.
Par stane 80 h, K 120 in K 240. Po-
šilja se po povzetju. Prospekti in priznana
pisma od vojaških oblasti in najvišjih kro-
gov brezplačno. Bogata izbira vseh asbe-
stovih izdelkov. Cent.: Dunaj 1., Do-
minikanerbastel 19. (1563-17)

Vino!
V občini Vrtonelio, okraj
Buje v Istri, se je letos vinski
pridelek izbornostno obnesel, vina bodo
dosti in dobro, ker so lege najboljše.
Cene so zmernostne. (2491-4)
Kdor želi kupiti grozdje ali
vino, naj se obrne na podpisane,
kateri daje drage volje pojasniti.
Josip Šauro
posestnik vinogradov in vinski posredovalec.
Vrtonelio h. št. 140, okraj Buje v Istri.

Frid. Hoffmann
urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo
zalogo **vseh vrst**
žepnih ur
zlatih, srebrnih, iz tule,
jekla in nikla kakor tudi
stenskih ur, budilk
in salonskih ur
vse samo dobre do
najfinejše kvalitete
po nizkih cenah.
Novosti
v žepnih in stenskih urah
so vedno v zalogi.
Popravila se izvršujejo
najtočnejše. 10

Singer-jevi šivalni stroji
za domačo uporabo in vsako stroko fabrikacije.
Brezplačni pouk v vseh tehnikah modernega vezenja.
Singer Co. šivalni stroji del. dr.
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6. (1380 11)



Najboljše črnilo svetá.
Kdor hoče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje
Fernolent
čevljsko črnilo
za svetla obutala
Fernolent crme za
naravno usnje.
Dobiva se povsod.
C. kr. dvorni založnik.
C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaji.
Tovarniška zaloga:
Dunaj, l. Schulerstrasse 21.
Odlikovanja na Dunaju in Parizu:
zlata kolajna. V Londonu, Rimu,
Ostende: veliko darilo (Grand prix)

Mesečna soba
s posebnim vhom, razgledom na
ulico, se odda takoj.
Kje? pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“. (2523-3)

**Vpokojen žandarmerijski
stražmojster**
zmožen slovenščine, nemščine in itali-
janščine, star 36 let, išče primerne
službe. — Naslov pove upravništvo
„Slov. Naroda“. (2529-3)
Dobro daljnogled odpre očesu pogled po
suhem in po morju. Mesto K 40 samo
K 12. Izvratno čisto, akro-
matično dvojno poljsko ku-
kalo s 6 stekli. „Zeus“ za
potovanje, gledališče, gorske
ture, 144 mm, s kompasom,
elegančno opremljen, z usnja-
tim etuijem, pasom in vrvice.
Cena samo K 12 —. Prodalo se je že nad
5000 komadov.
„Solinger“ stroj za striženje las z dvema

premakljivima glavnikoma, za 3, 7 in 10 mm
dolge lase. Vsak lahko takoj striže. Na-
vodilo o porabi je priloženo. Pri dveh
otročih se stroj v 1/2 leta splača. Stane
K 7-50. Aparat za striženje brade 6 kron.
Škarje za striženje konjev in psov K 5.—.
Popoln aparat, s katerim se hitro in varno
brije, 4 krone. Pošiljatev v provincijo po
povzetju. (2317-2)
**M. Rundbakin, Dunaj IX., Berg-
gasse št. 3.**

AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trdko
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

**Mične
žamete
za bluze**
v veliki izbiri
priporoča
Alojzije Persche
Pred škofijo 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra o. kr. drž. in o. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pade, karbolinaje itd.
Posebno priporoča slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za lisanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporoča se tudi sl. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznano rešilo
in fino po najnižjih cenah.

Bluze
damski pasovi
srajce in pasovi
za hribolazce
in (1871-28)
otroške obleke
se radi pozne sezone
predajajo po znatno
znižanih cenah.
V. pl. Gerhauser
Stari trg št. 13.
Zadnje novosti
v modercih francoske
façone.

Bratje Novaković
lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem
primorju v Dalmaciji.
Prodaja v steklenicah
in pisarna: **Ljubljana**
Stari trg šte. 15
Skladišče in prodaja na
debelo: Spodnja Šiška,
Vodnikova cesta
priporočajo svoja domača, izvrstna stolna, dezertna, krvna, črna, rudeča in bela
dalmatinska vina
dalmatinsko žganje, tropinovec, dalmatinski vinski konjak in
dalmatinsko olivno olje po neverjetno nizkih cenah.
Razpošilja se v posodah po 100, 300 in 600 litrov. — Kdor pošlje
svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.
Vzorci in ceniki zastoj in poštne prosto. (2567-1)



Kuhalnik na
špiritov plin
„OECONOM“

VREDNOST

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajna, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovanja, med drugim: 1889 in 1900 I. na svetovnih razstavih v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

okusne hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo združenim užitku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem lažje jo prebavi želodec in tem bolj se porabijo njene redilne snovi. To nam pojasni vspeh

MAGGI-jeve ZASČIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjstvo preskušeno ceno sredstvo, ki podeli slabi mesni in Bouillon-juhi, polivkam, zelenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pridržati! Sele, ko je jed gotova, naj se pridene! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delikatesami in drogerijah, v stekleničkah od 50 h (če se potem napolni od 40 h) naprej.



Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa pojanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši
v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

je nepogrešljiv za vsako gospodinjstvo. 745-20
popolnoma nenavaren. Brez stenja! Se regulirali! Štedljiva poraba! Trdno kovinski deli. Izvedba za en plamen ali za dva plamena, in sicer broniran, niklast ali emajliran. Ceniki o kuhalniku in likalniku brezplačno in franko.
Pristen samo pri
Johannes Heuer
Dunaj, IV., Mühlgasse 3.

Prva hrvatska (425-17)
največja, najsolidnejša in najcenejša tovarna
zastorov (rolet) in zatvornic (žaluzij)
lesenih in železnih valjčastih zatvornic (Rol-läden) za prodajalne
Zagreb Zagreb
Ilica št. 40 G. SKRBIĆ Ilica št. 40
priporoča svoje solidne in cene izdelke.
Naročila izvršujejo se točno in najsolidneje.

Poštna hranilnica ček. števil. 849.086. Telefon števil. 135.
Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna:
Kongresnem trgu števil. 14, Souvanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge
brez odbitka in brez odpovedi.
Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
Dr. M. Hudnik, predsednik.

Posnemanja vreden
je odločen nastop skrbnih gospodinj: one zahtevajo le
„Ilirske testenine“
in si ne puste vsiliti drugih. Te testenine izdeluje le
Prva kranjska tovarna testenin
Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici.

Naznanilo o otvoritvi.
Naznanjam cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in zunaj, da sem otvoril v Židovski ulici števil. 3 pod firmo
Karol Januš
popolnoma
novo trgovino
z veliko zalogo žlahtnih kamenov, zlatnine in srebrnine, kakor tudi prstanov z briljanti in dijamanti, poročnih in drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih veržic za gospode in dame, broš, uhanov, zapestnic, priveskov, nožev in vilic iz srebra in kitajskega srebra ter vseh v to stroko spadajočih predmetov.
Vedel moje dolgoletne izkušnje v dragotinarstvu in zlatarski stroki bom lahko vsaki zahtevi cenjenega p. n. občinstva v vsakem oziru popolnoma zadostil, in se bodo popravila kakor tudi nova dela kar najboljše, najhitreje in najcenejeje izvrševala.
Dalje kupujem in zamenjam staro zlato, srebro in žlahtne kamne. Vedno velika zaloga najfinjših in najcenejših zlatih in srebrnih ur za gospode in dame.
V nadi, da sem pri cenjenemu občinstvu najboljše priporočen, bilježim odličnim spoštovanjem (2520-2)
Karol Januš juvelir in zlatar, Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

Trgovski pomočnik

20 let star, rimsko-katoliške vere, zmožen slovensčine in nemščine v govoru in pisavi, želi premeniti svojo službo in vstopiti v kako večjo trgovino: Specerijske, delikatesne, manufakturne ali poljskih pridelkov stroke, v svoji domovini na Kranjskem ali Štajerskem, ker se mu je ponesrečilo in je prišel med Madjare in hrvatske Jude.
Cenjene ponudbe se prosijo pod A. M. 100. Poste restante Požega v Slavoniji. (2524-3)

10 kron na dan

zasluži vsak lahko in pošteno. — Vprašanja naj se naslovi pod „M. V. 3250“ na anonimno ekspedicijo G. L. Daube & Co., Frankobrod ob Meni (Frankfurt a. M.). (2448-3)

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.



Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (2105-14)

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg
Velika zaloga
oblek, površnikov, ulstrov
nepremočljivih havelokov
za gospode in dečke ter
velika izber
najnovejših otročjih kostumov
iz lodna, ševijota itd.
po najnižjih cenah. (2526-2)



Premiirano z zlato kolajno na svetovni razstavi v Parizu 1900 in z zlato kolajno na Dunaju 1902.
Dobiva se povsod. 1 (2374-2)
Škatljice po 10, 16 in 30 vinarjev.

NAZNANILO.

Vljudno naznanjam vsem svojim častitim dobrotnikom in znancem, da dojdem sredi oktobra in pričem zopet

plesni pouk.

Z odličnim spoštovanjem
(2468-3) Julij Morterra, plesni učitelj.

IV. kmetska konjska dirka

dné 11. oktobra 1903 ob 1. uri popoldne.
Premovanje konj in velik konjski semenj
dné 12. oktobra 1903
v Belovaru na Hrvatskem.
Železniška postaja: Križ-Belovar-Virovitica-Barč.
Prižene se krog 1000
izvrstnih plemenskih konj, konj za ježo, vprežnih in tovornih konj. (2550-2)

Sukneno blago.

za vse potrebe se prodaja v vsaki kakovosti in največji izberi najceneje pri

J. GROBELNIK-U

Ljubljana

Pred škofijo I. — Mestni trg 20.

Sukneni ostanki po zelo nizki ceni.

Vzorci se pošiljajo na vse strani brezplačno.

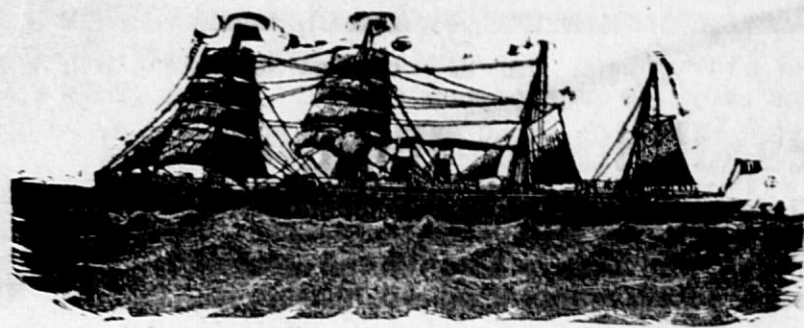
Na tisoče zdravnikov v tu- in inozemstvu je preskusilo ter priporočajo

Lovacrin-vodo za lase

pri gologlavosti, pri pomanjkljivi rasti brade, pri slabi rasti las pri damah, pri izpadanju las i. t. d.

To naznanilo je za vsakogar, tako za dame kakor za gospode, ki so doslej brez uspeha uporabljali druga neštivilna sredstva za rast las, jako važno. Zdržim se seveda vsake sodbje o drugih sredstvih, ali to vam morem določno zagotoviti, da je „LOVACRIN“ najvrednejše sredstvo. Ono se vedno izgotavlja po slavnosnanem receptu in mi vsak dan prinaša na stotine priznanj. V malo dneh po prvem namazanju začnejo lasje rasti in to se nadaljuje, dokler se ne doseže zdrava in polna rast močno zakoreninjenih, naravnih las. Razven tega ne izpadejo več lasje, ki so zrastle valed uporabe „LOVACRINA“. Mogel bi vsako stran tega časnika izpolniti z apričovalji, ki sem jih prejel tokom zadnjih 6 mesecev.
„LOVACRIN“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si le moremo želeli. Fini mehki lasi, toda krepko vraščeni lasi so najpoprej prikaže, ki se razvijajo potem s tisto močjo kakor pri mladom zdravem človeku.
„LOVACRIN“ uporabljajo osebe vseh družinskih alojev, obsega spola in vsake starosti. Veliko izmed slovitih oseb sedanjega časa ga je uporabljalo z vseh strani.
„LOVACRIN“ da tako moškim, kakor tudi ženskam in otrokom krasne lase, napravlja lase, goste, dolge, polne, svetle in svilnate mehke, ohrani iste mladeniško svežo in lopo, ovira izpadanje, ohrani kožo čisto in zdravo, odvrne toraj plesivost, da zgodaj osivelim lasem zopet prvotno naravno barvo, prežene srbenje in pospešuje rast obrvi, trepalnic, brk in brade, kakor tudi rast las na pleši.
Cena velike steklenice „LOVACRINA“, ki zadošča za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenice 30 K. Pošilja proti poštenu povzetju ali če se denar naprej pošlje, evropsko aktiadiše:
M. Feith, Dunaj VI. Mariahilferstrasse 45.
Zalogo v Ljubljani imajo:
Anton Kanc, drogerija; Edvard Mahr, Židovske ulice; lekarna pri zlatem jeleni Josip Mayer, lekarnar.





Red Star Line. Iz Antwerpena v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, Bahnhofgasse 41 na Dunaji, ali pa
Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32.

C. kr. konces. zasebni učni zavod za ženska šivalna dela.

Lastnica: Gospa Lina Müllner, Ljubljana, Bleiweisova cesta 13, pritličje.

Učni predmeti: Temeljiti, praktičen pouk v vrezavanju in izdelovanju garderobe za dame in otroke. Pouk v pomešanju in robljenju ter izdelovanju vsake vrste perila. Izdelovanje belih, pisanih in umetnih čipk. Slikanje z iglo in žgalno slikanje. Začetek tečaja 1. vinotoka.

Natančnejša pojasnila se dobe vsak dan od 10.—12. ure dopoldne in od 2.—4. ure popoldne kakor tudi po prospektih.

Predstojnica.

P. n.

Vračajoč se s svojega potovanja po inozemstvu, se usojam uljudno javiti, da so vse novosti že v zalogi, in prosim za obilni obisk.

(2584—1)

Velespoštovanjem

Alojzij Persché
Pred škofijo 21.

U založbi L. Schwentnerja v
v Ljubljani je pravkar izšlo

„13 naših krajev“

pisala

Zofka Hvedrova

Cena broš. 2 K 50 h, po
pošti 2 K 60 h.

Znana pisateljica je s to
zbirko črtic in povesti dokazala,
kako bistro je opazovala in pre-
studirala našega kmeta, čegar
enostranski verski in drugi na-
zori tako često pridejo v trpko
uasprotje z nazori moderno iz-
obraženega človeka, ki je tudi
izšel iz njegove srede.

Med vrsticami je precej sa-
tire in sarkazma. Zanimivo be-
rivo! Elegančna oprema!

Vsakovrstne

rane

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Za
40 let se je izkazalo mečino vlažno mazilo, tako
imenovano **prasko domače mazilo** kot za-
nealjšivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane
čiste, obvaruje tiste, olajšuje vnetje in bolečine,
hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu: K 3-16
se pošlje 4/1 pušice ali
3-36 6/2 pušice ali 4-60
6/1 ali 4-60 9/2 pušice
poštne prosto na vsako
postajo avstro-ogrske mo-
narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj

lekarstva „pri črnem orlu“

a **Praga** (1112-8)

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri go-
spodih lekarnih: G. Piccoli, U.
pl. Trnkoczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

Novo izboljšani gramofoni

(14) z zvočnim ločnjem in varstveno skrinjico. (2139)

Najvišja spolnitate! Zelo priljubljen pri družini in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilni-
čarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovejših plošč.

Zamena starih plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.



Narodni
na zup
se izve
s
povrat
pošto

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne.

(304—59)

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Kaj je Sapho?

Sapho je mehka, sijajna svila, ki se ne lomi,
največje elegancie in trpežnosti, posebno pripravna za
fine bluže in cele toalete ter reformske hlače.

Le prava, če ima meter za metrom na koncih
vtis: „Sapho“.

(2585—1)

Prodaja jo edino:

Alojzij Persché.

Delniška stavbinska družba „UNION“ v Ljubljani

razpisuje na podlagi dovoljenja vis. c. kr. notranjega ministrstva z dne 11. julija 1903, št. 27846 javno subskripcijo 560 delnic II. emisije. Delnice I. emisije v znesku 300.000 kron so oddane in v gotovini popolnoma vplačane.

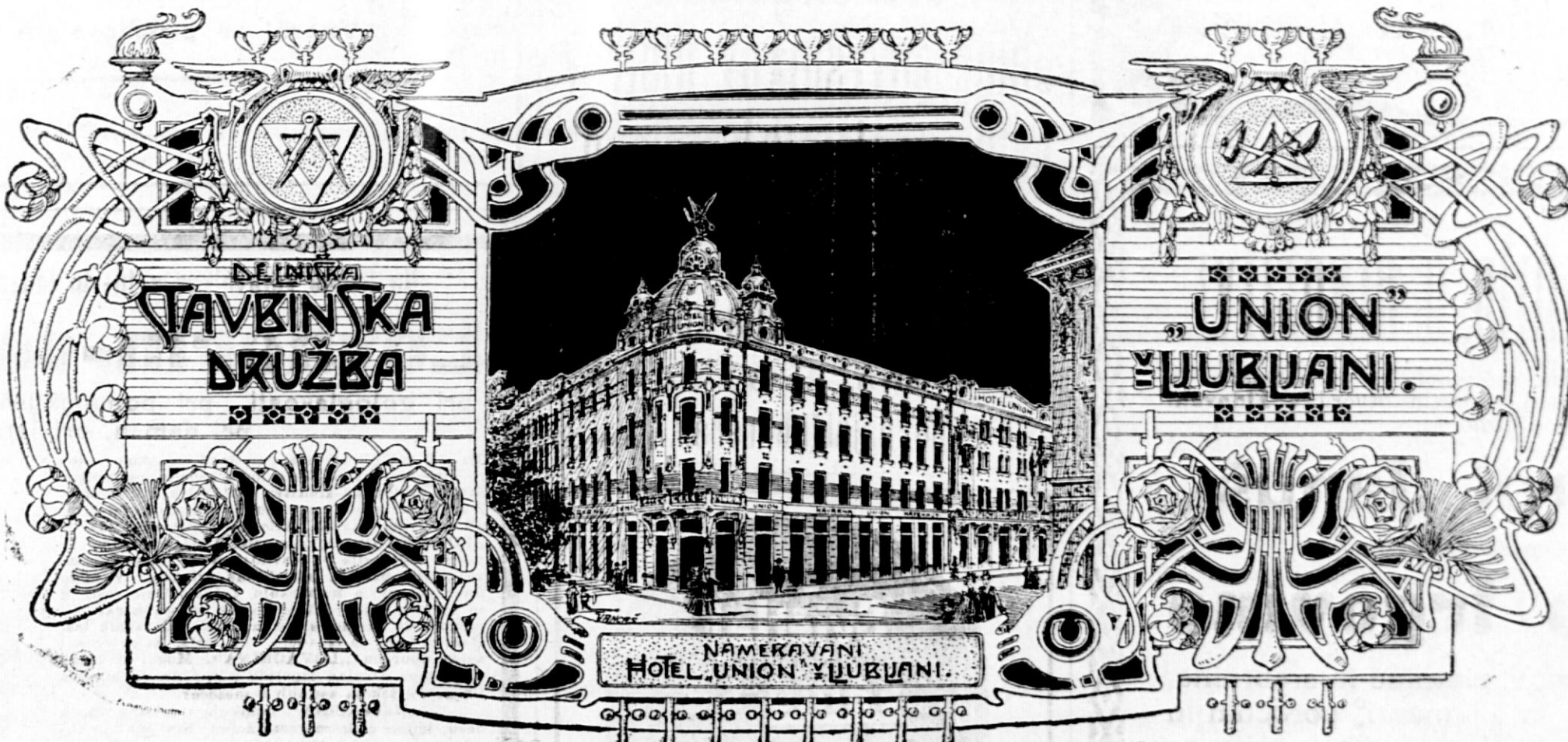
Delnica velja 500
kron, se glasi na ime,
in ima pri zborovanju
po en glas. Dividenda
se letno izplačuje.

Namen družbe
„Union“ je pridobivati
stavbišča, graditi hiše
na lastni in tuji račun,
snovati hotele, restav-
racije in kavarne, ter
jih vzdrževati. V to
svrhu kupila je družba
že obsežen stavbeni
prostor v sredini mesta
ob Miklošičevi cesti in
Frančiškanski ulici;
prihodnjo spomlad na-
merava, ako se II. emi-
sija tudi odda, pričeti

stopne izjave na subskripcijo delnic II. emisije poslati je ali po pošti ali se pa podpiše dotična izjava direktno v pisarni družbe „Union“, Kongresni trg št. 19, kjer se tudi dobi vsa potrebna pojasnila vsaki delavnik od 9—12, in od 3—6.

Znesek 500 kron za vsako delnico vplačati je najkasneje do 1. decembra 1903.

V Ljubljani, dne 3. oktobra 1903.



z zgradbo moderno
urejenega hotela s 100
sobami, centralno kur-
javo, električno raz-
svetljavo, lift i. t. d.
Poleg tega postavila
se bode velika dvo-
rana (čez 500 m²) z
galerijo in vsemi po-
trebnimi postranskimi
prostorji za koncerte,
veselice, shode, pred-
stave i. t. d. V pritličju
hotela je kavarna in
gostilna z prostornim
vrtom. Ostali del
zgradbe namenjen je
za 9 stanovanj.

Izpolnjene in lastno-
ročno podpisane pri-

(2580—1)

Dr. V. Gregorič,
predsednik.